

Seurattu SDK 924/2024 saakka.

17.6.2011/646

Jätelaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 § (15.7.2021/714)

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan jätteeseen, jätehuoltoon ja roskaantumiseen sekä tuotteisiin ja toimintaan, joista syntyy jätettä.

Tätä lakia sovelletaan:

1) merenkulun ympäristönsuojelulaissa (1672/2009) tarkoitettuun aluksen tavanomaisesta toiminnasta peräisin olevaan jätteeseen sen jälkeen, kun jäte on toimitettu alukselta maihin;

2) öljyvahinkojen torjuntalaissa (1673/2009) tarkoitettussa öljyvahingossa tai aluskemikaalivahingossa syntyneeseen jätteeseen sen jälkeen, kun välttämättömät torjuntatoimet vahingon rajoittamiseksi ja öljyn tai muun haitallisen aineen keräämiseksi on tehty.

Jätteestä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä säädetään lisäksi ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisemisestä lisäksi terveydensuojelulaissa (763/1994). (27.6.2014/528).

Mitä tässä laissa säädetään jätteestä, koskee elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852, jäljempänä *elohopea-asetus*, 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua elohopeajätettä ja 11 artiklassa tarkoitettua suurista lähteistä peräisin olevaa elohopeaa ja elohopeayhdisteitä joko sellaisenaan tai seoksina. (24.8.2018/757).

Tässä laissa säädetään lisäksi akuista ja paristoista ja jäteakuista ja -paristoista, direktiivin 2008/98/EY ja asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta sekä direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1542, jäljempänä *akkuasetus*, soveltamisalaan kuuluvien akkujen ja paristojen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisestä ja nimeämisestä ilmoitetuiksi laitoksiksi. (26.1.2024/54).

Öljyvahinkojen torjuntaL 1673/2009 on kumottu L:lla öljyvahinkojen torjuntalain kumoamisesta 1358/2018.

3 §

Soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin jätteisiin:

1) ilmaan johdettaviin päästöihin;

2) hiilidioksidiin, joka on otettu talteen ja siirretty geologista varastointia varten tai varastoitu geologisesti siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa eikä hiilidioksidin geologiseen varastointiin, jos aiottu varastoitava kokonaismäärä on alle 100 000 tonnia ja tarkoituksena on uusien tuotteiden ja menetelmien tutkiminen, kehittäminen tai testaaminen;

3) jätevedeen siltä osin kuin siitä säädetään muualla laissa;

4) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettuun räjähteeseen, ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuun ydinjätteeseen eikä säteilylaissa (859/2018) tarkoitettuun radioaktiiviseen jätteeseen;

5) pilaantumattoman ruoppausmassan sijoittamiseen, joka tehdään vesilain (587/2011) 2 luvun 6 §:n nojalla tai joka edellyttää mainitun lain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla lupaa;

6) eläimistä saataviin sivutuotteisiin siltä osin kuin niistä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 (*sivutuoteasetus*), mukaan lukien sivutuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluva lanta ja käsiteltyt tuotteet; lakia sovelletaan kuitenkin sellaisiin sivutuotteisiin ja niistä johdettuihin tuotteisiin, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäväksi biologisessa käsittelylaitoksessa;

7) kallio- tai maaperästä irrottamattomaan pilaantuneeseen maa-ainekseen;

8) muihin kuin 6 kohdassa tarkoitettuihin aineisiin, jotka on tarkoitus käyttää rehuaineina sellaisina kuin ne on määritelty rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1831/2003 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 79/373/ETY, komission direktiivin 80/511/ETY, neuvoston direktiivien 82/471/ETY, 83/228/ETY, 93/74/ETY, 93/113/EY ja 96/25/EY ja komission päätöksen 2004/217/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2009 3 artiklan 2 kohdan g alakohdassa.

(15.7.2021/714).

Tämän lain 11 lukua ja 118–121 §:ää ei sovelleta maa- ja metsätaloudessa syntyvään ympäristölle ja terveydelle haitattomista luonnonaineksista koostuvaan jätteeseen, joka käytetään maa- ja metsätaloudessa muutoin kuin energiantuotannossa eikä maa- ja metsätaloudessa syntyvään mainituista aineksista koostuvaan kasviperäiseen jätteeseen, joka käytetään energiantuotannossa.

4§

Soveltaminen puolustusvoimissa

Tätä lakia ei sovelleta sellaiseen puolustusvoimien toimintaan, jossa lain soveltaminen vaarantaisi valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden. Lakia ei myöskään sovelleta erityisesti sotilaskäyttöön tarkoitettuihin eikä valtakunnan keskeisten turvallisuusetujen valvontaan liittyviin tuotteisiin.

Puolustusvoimien on 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa ja tarkoitetuissa tuotteissa otettava kuitenkin huomioon 2 luvun yleiset velvollisuudet ja periaatteet siinä laajuudessa kuin se on mahdollista ottaen huomioon valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden varmistaminen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toiminnoista ja tuotteista, joihin lakia tai osaa sen säännöksistä ei sovelleta.

5§

Jätteen määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan *jätteellä* ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

2–5 momentit on kumottu L:lla 15.7.2021/714.

5 a § (15.7.2021/714)

Sivutuotteet

Aine tai esine ei ole jäte, vaan sivutuote, jos se syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen tai esineen valmistaminen, ja:

- 1) aineen tai esineen jatkokäytöstä on varmuus;
- 2) ainetta tai esinettä voidaan käyttää suoraan sellaisenaan tai sen jälkeen, kun sitä on muunnettu enintään tavanomaisen teollisen käytännön mukaisesti;
- 3) aine tai esine syntyy tuotantoprosessin olennaisena osana; sekä
- 4) aine tai esine täyttää sen suunniteltuun käyttöön liittyvät tuotetta sekä ympäristön- ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset eikä sen käyttö kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista sivutuotteeksi luokittelun edellytyksistä sivutuotteittain eriteltyinä.

5 b § (15.7.2021/714)

Jätteen luokittelun päättymisen

Jäte, joka on kierrätetty tai muuten hyödynnetty, ei ole enää jätettä, jos:

- 1) sitä on määrää käyttää erityisiin tarkoituksiin;
- 2) sillä on markkinat tai kysyntää;
- 3) se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset ja on vastaaviin tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukainen; ja
- 4) sen käyttö ei kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksityiskohtaisista arviointiperusteista 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten soveltamiseksi tiettyihin jätelajeihin. Arviointiperusteisiin on sisällytettävä vähintään:

- 1) jättemateriaalit, jotka on sallittua toimittaa hyödyntämistoimeen;
- 2) sallitut käsittelyprosessit ja -tekniikat;
- 3) tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukaiset laatuvaatimukset materiaaleille, joita ei hyödyntämisen seurauksena enää luokitella jätteeksi, mukaan lukien tarvittaessa epäpuhtauksien raja-arvot;
- 4) hallintajärjestelmille asetettavat vaatimukset, joilla osoitetaan jätteen luokittelun päättymistä koskevien arviointiperusteiden noudattaminen, mukaan lukien vaatimukset laadunvalvonnasta ja omavalvonnasta sekä tarvittaessa akkreditoinnista; ja
- 5) vaatimustenmukaisuudesta ilmoittaminen.

Jos tietyn jätteen jätteen luokittelun päättymisen arviointiperusteista ei säädetä Euroopan unionin lainsäädännössä tai 2 momentin mukaisella valtioneuvoston asetuksella, ympäristölupaviranomainen voi päättää tapauskohtaisesti jätteen luokittelun päättymisestä 1 momentissa säädettyjen edellytysten perusteella. Päätöksenteossa on tarvittaessa noudatettava, mitä 2 momentissa säädetään, ja otettava huomioon materiaalia koskevat epäpuhtauksien raja-arvot sekä materiaalista mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta

terveydelle tai ympäristölle. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään ympäristöluvan myöntämisestä tai sen muuttamisesta.

Jätteeksi luokittelun päätyttyä materiaalin markkinoille saattajan on varmistettava, että materiaali on kemikaali- ja tuotelainsäädännön mukaista. Jos materiaalia ei ole saatettu markkinoille, varmistamisvelvollisuus on materiaalin ensimmäisellä käyttäjällä.

6 § (15.7.2021/714)

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *vaarallisella jätteellä* jätettä, jolla on jokin vaarallinen ominaisuus (*vaaraominaisuus*) ja *vaarattomalla jätteellä* jätettä, jolla ei ole vaaraominaisuuksia;
- 2) *yhdyskuntajätteellä* vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi-, tekstiili- ja biojäte sekä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot, akut ja suurikokoiset esineet, sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä, ei kuitenkaan saostus- ja umpisäiliölietettä;
- 3) *saostus- ja umpisäiliölietteellä* talousjätevedestä saostussäiliössä, umpisäiliössä, pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvaa lietettä;
- 4) *sekalaisella yhdyskuntajätteellä* yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet;
- 5) *rakennus- ja purkujätteellä* rakennuksen tai muun kiinteän rakennelman uudis- ja korjausrakentamisessa ja purkamisessa, maa- ja vesirakentamisessa sekä muissa rakennus- ja purkutoiminnoissa syntyvää jätettä;
- 6) *biojätteellä* asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, tukkuliikkeissä, ruokaloissa, ateriapalveluissa, vähittäisliikkeissä ja muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä, elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä sekä biologisesti hajoavaa puutarha- ja puistojätettä;
- 7) *elintarvikejätteellä* elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 2 artiklassa tarkoitettua elintarviketta, josta on tullut jätettä;
- 8) *POP-jätteellä* jätettä, joka sisältää pysyivistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 liitteessä IV lueteltuja yhdisteitä vähintään mainitussa liitteessä säädetyn pitoisuusrajan mukaisina pitoisuuksina;
- 9) *kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteella* kotitaloudessa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta sekä laadultaan ja määrältään siihen rinnastettavaa kaupassa, teollisuudessa, laitoksissa ja muussa toiminnassa käytettävää sähkö- ja elektroniikkalaitetta; laitetta, jota todennäköisesti käytetään sekä kotitaloudessa että muussa toiminnassa, pidetään kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteena;
- 10) *jätteen tuottajalla* sitä, jonka toiminnasta syntyy jätettä tai jonka esikäsittely-, sekoittamis- tai muun toiminnan tuloksena jätteen ominaisuudet tai koostumus muuttuvat;
- 11) *jätteen haltijalla* jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai muuta, jonka hallussa jäte on;
- 12) *kiinteistön haltijalla* kiinteistön omistajaa tai vuokraoikeuden haltijaa;
- 13) *jätteen kuljettajalla* sitä, joka vastaa jätteen kuljetuksesta;
- 14) *jätteen välittäjällä* sitä, joka ammattimaisesti ostaa tai myy jätettä taikka välittää jätettä tai jätehuollon palveluita muiden lukuun, mukaan lukien välittäjä, joka ei ota jätettä fyysisesti haltuunsa;

15) *tuottajalla* ammattimaisesti tuotteita markkinoille saattavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka eritellään tuotekohtaisesti tarkemmin 48 §:ssä;

16) *jätehuollolla* jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisen toiminnan tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito ja toiminta välittäjänä;

17) *jätteen keräyksellä* jätteen kokoamista kiinteistön haltijan, kunnan, tuottajan, jakelijan tai muun järjestämään vastaanottopaikkaan omatoimista käsittelyä varten tai jätteen kuljettamiseksi käsittelyyn, mukaan lukien jätteen alustava lajittelu ja tilapäinen varastointi;

18) *jätteen erilliskeräyksellä* jätteen keräystä siten, että lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet pidetään toisistaan erillään uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen, muun hyödyntämisen taikka muun erityisen käsittelyn helpottamiseksi;

19) *jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisellä* sellaista toimintaa ennen kuin tuotteesta tulee jätettä, jolla edistetään tuotteen uudelleenkäyttöä, pidennetään sen käyttöikää tai ehkäistään muulla tavoin jätteen syntymistä taikka vähennetään tuotteessa olevien vaarallisten ja muiden haitallisten aineiden määrää tai syntyvän jätteen haitallisia ympäristö- ja terveysvaikutuksia;

20) *uudelleenkäytöllä* tuotteen tai sen osan käyttämistä uudelleen samaan tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu;

21) *uudelleenkäytön valmistelulla* jätteen tarkistamiseksi, puhdistamiseksi tai korjaamiseksi toteutettavaa toimintaa, jolla käytöstä poistettu tuote tai sen osa valmistellaan siten, että se voidaan käyttää uudelleen ilman muuta esikäsittelyä;

22) *jätteen kierrätyksellä* toimintaa, jossa jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen; jätteen kierrätyksenä ei pidetä jätteen hyödyntämistä energiana eikä jätteen valmistamista polttoaineeksi tai maantäyttöön käytettäväksi aineeksi;

23) *jätteen hyödyntämisellä* toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten;

24) *materiaalina hyödyntämisellä* muuta jätteen hyödyntämistä kuin jätteen hyödyntämistä energiana taikka jätteen valmistamista polttoaineeksi tai muutoin energianlähteenä käytettäväksi materiaaliksi;

25) *maantäytöllä* jätteen hyödyntämistä, jossa tarkoitukseen soveltuvaa vaaratonta jätettä käytetään louhittujen alueiden kunnostamisessa tai maisemointiin liittyvissä maarakennustöissä;

26) *jätteen loppukäsittelyllä* jätteen sijoittamista kaatopaikalle, polttoa ilman energian talteenottoa tai muuta näihin rinnastettavaa toimintaa, joka ei ole jätteen hyödyntämistä, vaikka toiminnan toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen tai energian hyödyntäminen, mukaan lukien jätteen valmistelu loppukäsittelyä varten;

27) *jätteen käsittelyllä* jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, mukaan lukien hyödyntämisen tai loppukäsittelyn valmistelu;

28) *tuotteen jakelijalla* tuotteen ammattimaista myyjää tai muuta tahoa, joka tarjoaa tuotteen käyttäjän saataville;

29) *jätteen kansainvälisellä siirrolla* jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006, jäljempänä *jätteesiirtoasetus*, tarkoitettua jätteen siirtoa Suomesta toiseen maahan, toisesta maasta Suomeen ja jätteen siirtoa Suomen kautta; (20.12.2022/1096).

30) *muovilla* materiaalia, joka koostuu kemikaalilain (599/2013) 6 §:n 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun REACH-asetuksen 3 artiklan 5 alakohdassa määritellystä polymeeristä, johon on saatettu lisätä lisäaineita tai muita aineita ja joka soveltuu lopputuotteiden pääraakenneosaksi, lukuun ottamatta luonnonpolymeerejä, joita ei ole kemiallisesti muunnettu; (20.12.2022/1096).

31) *kertakäyttöisellä muovituotteella* tuotetta, joka on tehty kokonaan tai osittain muovista ja jota ei ole suunniteltu tai saatettu markkinoille kestävänsä elinkaarensa aikana useita käyttökertoja siten, että se palautettaisiin tuottajalle täytettäväksi tai sitä käytettäisiin uudelleen alkuperäiseen tarkoitukseen; (20.12.2022/1096).

32) *kalastusvälineellä* esinettä tai laitteen osaa, jota käytetään kalastuksessa tai vesiviljelyssä elollisten luonnonvarojen pyyntiin tai kasvattamiseen tai joka kelluu veden pinnalla ja jolla pyritään houkuttelemaan ja pyytämään tai kasvattamaan vesien elollisia luonnonvaroja, pois lukien kalastusvälineeseen kuuluvat sähkö- ja elektroniikkalaitteet; (20.12.2022/1096).

33) *kalastusvälinejätteellä* kalastusvälinettä tai sen osaa, joka on 5 §:ssä tarkoitettua jätettä; (20.12.2022/1096).

34) *tupakkatuotteella* tupakkalain (549/2016) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua tupakkatuotetta. (20.12.2022/1096).

Mitä tässä laissa säädetään kunnasta, koskee myös pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 2 §:ssä tarkoitettua kuntayhtymää ja muuta kuntayhtymää siltä osin kuin sille on annettu kunnalle tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tehtäviä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätteiden luokittelusta vaarallisiin ja vaarattomiin jätteisiin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös siitä, mitkä toimet ovat 1 momentin 20–26 kohdassa tarkoitettuja toimintoja, sekä 1 momentin 28 kohdassa tarkoitettujen tuotteen jakelijan määrittelemiseksi.

Jätteen vaaraominaisuuksista annetaan tarkemmat säännökset jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY mukaisesti valtioneuvoston asetuksella.

EPNAs (EY) 1013/2006 on kumottu 20.5.2024 alkaen asetuksella EPNAs (EU) 2024/1157.

7 §

Vaarallisen jätteen luokittelusta poikkeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jätteen haltijan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan yksittäistapauksessa päättää, että:

1) 6 §:n 3 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte ei ole vaarallista jätettä, jos jätteen haltija osoittaa luotettavasti, ettei kyseisellä jätteellä ole yhtään vaaraominaisuutta ja ettei tämä ole seurausta jätteen laimentamisesta;

2) myös muu kuin mainitussa asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte on vaarallista jätettä, jos jätteellä on jokin vaaraominaisuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekee aluehallintovirasto, jos kysymys on sen toimivaltaan kuuluvasta ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta. Asia voidaan tällöin käsitellä osana vireillä olevaa ympäristölupa-asiaa.

Päätöksen jäljennös on lähetettävä tiedoksi muille asianomaisille lupa- ja valvontaviranomaisille. Jäljennös on toimitettava seurantaan varten myös Suomen ympäristökeskukselle, jonka on puolivuosisittain lähetettävä tiivistelmä päätöksistä ympäristöministeriölle.

2 luku

Yleiset velvollisuudet ja periaatteet

8 §

Yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä

Kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa *etusijajärjestystä*: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole

mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Toiminnanharjoittajan, jonka tuotannossa syntyy jätettä tai joka ammattimaisesti kerää taikka ammatti- tai laitosmaisesti käsittelee jätettä, ja 48 §:ssä tarkoitetun tuottajan sekä muun jätehuoltoon osallistuvan ammattimaisen toimijan on noudatettava etusijajärjestystä sitovana velvoitteena siten, että saavutetaan kokonaisuutena arvioiden lain tarkoituksen kannalta paras tulos. Arvioinnissa otetaan huomioon tuotteen ja jätteen elinkaaren aikaiset vaikutukset, ympäristönsuojelun varovaisuus- ja huolellisuusperiaate sekä toiminnanharjoittajan tekniset ja taloudelliset edellytykset noudattaa etusijajärjestystä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa 2 momentissa säädetyn velvollisuuden noudattamiseksi tarkempia säännöksiä siitä, mitä 1 momentissa tarkoitettua vaihtoehtoa jätteen käsittelemiseksi 2 momentissa säädettyjen arviointiperusteiden perusteella on noudatettava. Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiselle, jätteen uudelleenkäytön valmistelulle, kierrätykselle ja muulle hyödyntämiselle asetettavista määrällisistä tavoitteista ja velvoitteista sekä määrärajoista tavoitteiden saavuttamiselle ja velvoitteiden täyttämiseksi. Tavoitteet ja velvoitteet voivat olla jätelajeittain erilaisia.

9 § (15.7.2021/714)

Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot

Tuotteen valmistajan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi huolehdittava siitä, että:

- 1) valmistuksessa käytetään säästeliäästi raaka-aineita ja raaka-aineina käytetään jätteitä, jätteestä valmistettuja raaka-aineita tai käytettyjä tuotteita tai niiden osia;
- 2) valmistuksessa vältetään ympäristölle ja terveydelle haitallisia aineita sisältävien raaka-aineiden käyttöä ja ne korvataan haitattomammilla raaka-aineilla;
- 3) tuotantomenetelmä valitaan siten, että valmistuksessa syntyy mahdollisimman vähän jätettä ja syntyvä jäte on terveydelle ja ympäristölle mahdollisimman haitatonta;
- 4) tuotetta ei pakata tarpeettomasti;
- 5) tuote on resurssitehokas, elinkaareltaan ja käyttöältään kestävä, korjattava, päivitettävä ja uudelleenkäytettävä sekä jätteenä kierrätettävä ja siitä ja sen käytöstä syntyy mahdollisimman vähän jätettä;
- 6) tuotteesta ei jätteenä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai roskaantumista eikä huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle;
- 7) kriittisiä raaka-aineita sisältävä tuote on mahdollisuuksien mukaan uudelleenkäytettävä ja jätteenä kierrätettävä.

Tuotteen valmistajan on tarpeen mukaan huolehdittava siitä, että:

- 1) tuotteessa on sen ominaisuuksia selventävät ja käyttöä, lajittelua, uudelleenkäyttöä, jätehuoltoa ja tuottajavastuun kohdentamista helpottavat merkinnät tai että siihen liitetään tiedot näistä seikoista;
- 2) tuotteen käyttäjille tiedotetaan tuotteeseen tehdyistä merkinnöistä ja niiden merkityksestä sekä lajittelun, uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestelyistä;
- 3) jätehuollon toimijoille annetaan tarpeelliset tiedot tuotteen tai sen osien uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja kierrätyksestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa;
- 4) saatavilla on varaosia, käyttöohjeet, tekniset tiedot taikka muut välineet, laitteet tai ohjelmistot, jotka mahdollistavat tuotteen laadukkaan korjauksen ja turvallisen uudelleenkäytön.

Tuotteen markkinoille saattajan ja jakelijan on tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan varmistuttava siitä, että tuote täyttää 1 momentin 4–7 kohdassa säädetty vaatimukset ja että tuote merkitään sekä siitä tiedotetaan ja annetaan tietoja 2 momentin mukaisesti.

Jos tuotteen valmistuksessa, käytössä tai käytöstä poistamisessa syntyy jätettä, jonka on todettu tai voidaan perustellusti odottaa aiheuttavan huomattavaa haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle taikka vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, näiden tuotteiden valmistus, markkinoille saattaminen, vienti tai käyttö voidaan kieltää tai rajoittaa taikka asettaa sille ehtoja.

10 §

Valtioneuvoston asetukset tuotteista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tuotteen valmistajaan, markkinoille saattajaan ja jakelijan kohdistuvista 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyistä tuotantoa ja tuotteita koskevista vaatimuksista sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitetusta kiellosta, rajoituksesta tai ehdosta tarkempia säännöksiä: (15.7.2021/714).

- 1) tuotteen merkitsemisestä tai siihen liittyvästä tiedottamisesta tai tiedon antamisesta;
- 2) 9 §:n 4 momentissa tarkoitetun tuotteen valmistuksen, markkinoille saattamisen, viennin tai käytön kiellosta, rajoituksesta tai ehdosta;
- 3) tuotteen hyödynnettävyydestä ja uudelleenkäytettävyydestä ja niitä koskevista tarpeellisista velvoitteista;
- 4) valvonnan kannalta tarpeellisen tiedon antamisesta viranomaiselle toiminnasta, tuotteesta tai siitä syntyvästä jätteestä;
- 5) tuotteesta aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemisestä;
- 6) muusta 1–5 kohtaan rinnastettavasta ja Euroopan unionin asianomaisten säädösten täytäntöön panemiseksi tarpeellisesta toimintaa tai tuotetta koskevasta kiellosta tai vaatimuksesta ja sen noudattamisen valvonnasta sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta. (15.7.2021/714)

11 §

Etusijajärjestyksen noudattamisen edistäminen

Viranomaisen ja julkisoikeudellisen laitoksen ja yhteisön on omassa toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan käytettävä kestäviä, korjattavia, uudelleenkäytettäviä, kierrätettäviä ja kierrätetyistä raaka-aineista valmistettuja tuotteita sekä palveluita, joissa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta jätettä.

11 a § (15.7.2021/714)

Uudelleenkäytön valmistelun edistäminen

Kunnan, tuottajan tai muun jätteen ammattimaista keräystä harjoittavan on jätteen keräyksen yhteydessä varattava uudelleenkäytön valmistelua harjoittaville yrityksille ja yhteisöille tasapuolinen mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte osoittamastaan vastaanottopaikasta siltä osin kuin se ei itse järjestä kyseisen jätteen uudelleenkäytön valmistelua. Jätettä vastaanotettaessa ja kerätessä on toimittava siten, ettei mahdollisuus jätteen uudelleenkäytön valmisteluun heikenny.

Jätteen luovuttamisesta uudelleenkäytön valmisteluun on tehtävä kirjallinen sopimus. Jätteen luovuttaja voi periä uudelleenkäytön valmistelua harjoittavalta yritykseltä tai yhteisöltä jätteen kustannustehokkaasta keräyksestä ja varastoinnista aiheutuneet kustannukset. Uudelleenkäytön valmistelua harjoittavan yrityksen ja yhteisön on annettava jätteen käsittelyä koskevat tiedot jätteen luovuttajalle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen sisällöstä ja kustannusten perusteista.

12 §

Selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuus

Tuotannon harjoittajan ja tuotteen valmistajan tai maahantuoja on oltava selvillä tuotannossaan tai tuotteestaan syntyvästä jätteestä, sen ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja jätehuollosta sekä mahdollisuuksista kehittää tuotantoaan tai tuotettaan siten, että jätteen määrä ja haitallisuus vähenevät.

Jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) jätteen haltijan velvollisuudesta seurata ja tarkkailla jätteen ja jätteen käsittelyn ympäristö- ja terveysvaikutuksia sekä seurata jätteen koostumusta ja alkuperää;
- 2) jätettä ja jätteen käsittelyä koskevien tietojen antamisesta jätteen aikaisemmalle haltijalle tai käsittelijälle;
- 3) muista 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin rinnastettavista toimista 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

(15.7.2021/714).

13 §

Jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäiseminen

Jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti.

Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovellettava ympäristöön ja maisemaan.

Jätehuollossa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä.

14 §

Valtioneuvoston asetukset jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) jätteiden keräystä, kuljetusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevista vaatimuksista;
- 2) käsittelylaitokseen tai -paikkaan vastaanotettavaa jätettä koskevista vaatimuksista tai rajoituksista taikka kiellosta toimittaa jätettä käsittelylaitokseen tai -paikkaan;
- 3) käsittelylaitoksen tai -paikan käytöstä ja hoitamisesta sekä sen sijoittumisen edellytyksistä ja toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista;
- 4) käsittelylaitoksen tai -paikan rakenteista;
- 5) käsittelyssä syntyvän jätteen laadusta, käytöstä ja jätehuoltoa koskevista vaatimuksista;
- 6) muista näihin rinnastettavista toimista 13 §:n 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu lupaviranomainen voi tapauskohtaisesti poiketa 1 momentin 2–6 kohdan nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimuksista siinä säädetyin perustein siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

15 § (15.7.2021/714)

Jätteiden erilliskeräysvelvollisuus

Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on etusijajärjestyksen toteuttamiseksi kerättävä toisistaan erillään, eikä niitä saa sekoittaa muihin jätteisiin tai materiaaleihin.

Jätteiden erilliskeräysvelvollisuudesta voidaan poiketa vain, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) erilaisten jätteiden yhteiskeräys ei heikennä niiden laatua eikä vähennä mahdollisuuksia valmistella ne uudelleenkäyttöön, kierrättää ne tai hyödyntää ne muulla tavoin etusijajärjestyksen mukaisesti;

2) erilliskeräys ei johda parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätteen jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön;

3) erilliskeräys ei ole teknisesti toteutettavissa, kun otetaan huomioon jätteen keräyksen hyvät käytännöt;

4) erilliskeräyksen kustannukset olisivat kohtuuttomia ottaen huomioon mahdollisuudet parantaa erilliskeräyksen kustannustehokkuutta, erilliskerätyn jätteen ja siitä jalostetun uusioraaka-aineen myynnistä saatavat tulot sekä kustannukset, jotka syntyvät lajittelemattoman jätteen keräyksen ja käsittelyn kielteisistä ympäristö- ja terveysvaikutuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteen erillään pitämistä koskevista vaatimuksista, lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden yhdistämisen edellytyksistä sekä 2 momentissa tarkoitettujen poikkeusten soveltamisesta tiettyyn jätteeseen;

2) kunnan, tuottajan, kiinteistön haltijan ja jätteen haltijan velvollisuudesta järjestää jätteen erilliskeräys, jota koskevat vaatimukset voivat olla erilaisia eri alueilla ottaen huomioon alueen väestötiheys, syntyvän jätteen määrä ja hyödyntämismahdollisuudet sekä erilliskeräyksen järjestämisestä aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset.

15 a § (15.7.2021/714)

Kielto polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä

Uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä ei saa toimittaa poltettavaksi eikä sijoitettavaksi kaatopaikalle. Erilliskerätyn jätteen myöhemmästä käsittelystä syntyvä jäte voidaan kuitenkin polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle, jos näin saavutetaan etusijajärjestyksen kannalta paras tulos.

15 b § (15.7.2021/714)

Hyödynnettävän jätteen laadun varmistaminen

Ammattimaisesti tai laitospäisesti jätettä hyödyntävän toiminnanharjoittajan on ennen hyödyntämistä tai sen aikana poistettava jätteestä vaaralliset aineet, seokset tai osat, jos se on tarpeen jätteen käsittelemiseksi etusijajärjestyksen mukaisesti tai 13 §:ssä tarkoitetun vaaran tai haitan aiheutumisen estämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista vaarallisista aineista, seoksista tai osista sekä toimista niiden poistamiseksi.

16 §

Vaarallisten jätteiden pakkaamis- ja merkitsemisvelvollisuus

Vaarallinen jäte on pakattava ja merkittävä ja siitä on annettava tarpeelliset tiedot jätehuollon kaikissa vaiheissa siten, että jätteen siirtoja ja ominaisuuksia voidaan seurata sen syntypaikalta hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske kotitaloutta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vaarallisen jätteen pakkaamisesta ja merkinnöistä sekä vaarallisesta jätteestä annettavista tiedoista.

17 §

Vaarallisten jätteiden sekoittamiskielto

Vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Sekoittamiskiellosta voidaan poiketa, jos sekoittaminen on jätteen käsittelemiseksi tarpeellista ja toimintaan on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Jätteet on eroteltava, jos vaarallista jätettä on sekoitettu kiellon vastaisesti ja jos erottelu on tarpeen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi ja teknisesti mahdollista. (15.7.2021/714)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vaarallisen jätteen sekoittamiskiellon toimeenpanosta.

18 §

Kielto polttaa jätettä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä

Muun kuin aluksen tavanomaisesta toiminnasta peräisin olevan jätteen polttaminen Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä on kielletty. Aluksen tavanomaisesta toiminnasta peräisin olevan jätteen polttamisesta aluksella säädetään merenkulun ympäristönsuojelulaissa.

19 §

Omavaraisuus- ja läheisyysperiaatteet

Tässä laissa tarkoitettujen viranomaisten on jätehuollon suunnittelussa ja ohjauksessa pidettävä tavoitteena sitä, että maassa on riittävästi ja tarvetta vastaavasti mahdollisuuksia 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvan sekalaisen yhdyskuntajätteen hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn sekä muun jätteen loppukäsittelyyn (*omavaraisuusperiaate*). Mahdollisuuksia arvioitaessa on otettava huomioon jätehuollon etusijajärjestys sekä maantieteelliset olosuhteet ja tarve tiettyjen jätteiden erityiskäsittelyyn.

Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitettu jäte toimitetaan käsiteltäväksi johonkin lähimmistä tarkoitukseen soveltuvista laitoksista (*läheisyysperiaate*).

Kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden on jätehuollon järjestämisessä otettava huomioon, mitä 1 momentissa säädetään.

20 § (15.7.2021/714)

Aiheuttamisperiaate

Jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista mukaan lukien tarvittavasta infrastruktuurista ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

21 § (27.6.2014/528)

Loppukäsittelyn kustannusten kattaminen

Jätteen loppukäsittelyn kustannuksiin ja siitä perittävään maksuun on sisällytettävä loppukäsittelylaitoksen tai -paikan perustamisen, käytön, käytöstä poistamisen, jälkihoidon ja ympäristönsuojelulain 59 §:ssä tarkoitettun vakuuden kustannukset sekä muut niihin rinnastettavat kustannukset. Jätteiden loppukäsittelystä kaatopaikalla perittävään maksuun on sisällytettävä jälkihoidon arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta.

3 luku

Viranomaiset ja niiden tehtävät

22 §

Valtion viranomaiset

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Suomen ympäristökeskus on jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteensiirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta viranomaisesta. (24.8.2018/757).

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa Suomen ulkopuolelle sijoittautuneiden jätteen kuljettajien ja välittäjien hyväksymisestä ja merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin sekä näiden

valvonnasta. (22.6.2022/494).

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

23 §

Kunnan jätehuoltoviranomainen

Kunnalle kuuluvista tämän lain mukaisista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaissa (410/2015) tarkoitettu toimielin (*kunnan jätehuoltoviranomainen*). (15.7.2021/714).

Jos kunta on siirtänyt 43 §:n mukaisesti kunnan jätehuollon järjestämiseen liittyvän palvelutehtävän hoidettavaksi kuntien omistamassa yhtiössä, kunnan jätehuoltoviranomaisena toimii yhteistoiminta-alueen kuntien yhteinen toimielin tai näiden perustama kuntayhtymä siten kuin kuntalaissa säädetään.

Kunnan jätehuoltoviranomainen voi siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle siten kuin kuntalaissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään.

24 §

Yleiset valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten noudattamista. (24.8.2018/757).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallintopakon käyttöä.

24 a § (5.11.2021/917)

Markkinavalvonta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo markkinavalvontaviranomaisena pakkauksia, ajoneuvoja sekä niiden materiaaleja ja osia, paristoja ja akkuja, sähkö- ja elektroniikkalaitteita sekä muita tuotteita koskevien vaatimusten ja rajoitusten noudattamista siten kuin niistä tarkemmin säädetään 5 b tai 10 §:n nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa. (20.12.2022/1096).

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvonnasta, ulkorajavalvonnasta ja muutoksenhausta markkinavalvontaviranomaisten päätöksiin säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020.

25 § (5.11.2021/917)

Muut valvontaviranomaiset

Suomen ympäristökeskus valvoo jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevien säännösten noudattamista.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo tuottajavastuun valtakunnallisena viranomaisena tuottajavastuuta ja juomapakkausten palautusjärjestelmiä koskevien säännösten noudattamista.

Verohallinto valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Tulli valvoo yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden

kansainvälisiä siirtoja ja yhteistyössä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden etäkauppaa. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista. (20.12.2022/1096)

26 §

Jätehuollon viranomaistehtävien järjestäminen kunnassa

Kunta voi järjestää kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävät siten kuin kuntalaissa säädetään:

- 1) hoitamalla toiminnan itse;
- 2) sopimuksin yhdessä muun kunnan kanssa;
- 3) olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä.

Mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään kunnasta, sovelletaan myös tässä laissa tarkoitettua toimintaa hoitavaan kuntayhtymään.

26 a § (15.7.2021/714)

Valtioneuvoston asetus viranomaisten tehtävistä

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin edellä 22, 24 ja 25 §:ssä tarkoitetuista viranomaisten tehtävistä.

27 § (15.7.2021/714)

Asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset

Valtion viranomaiset ja tutkimuslaitokset voivat toimia tämän lain mukaisina asiantuntijaviranomaisina tai -laitoksina antamalla lausuntoja sekä tekemällä tutkimuksia ja selvityksiä tämän lain mukaisille viranomaisille. Ne voivat myös vastata tämän lain mukaisesta jätteistä tai tuotteista koskevien seurantatietojen kokoamisesta ja tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle. Asiantuntijaviranomaisista ja -laitoksista sekä niiden tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Vastuu jätehuollon järjestämisestä

28 §

Jätehuollon järjestäminen

Jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto, jollei tässä luvussa taikka 5 tai 6 luvussa toisin säädetä.

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle.

29 §

Jätteen luovuttaminen

Jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on:

- 1) 11 luvun mukaisen jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä; tai
- 2) ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan tai saman lain mukaisen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä.

Jätteen saa luovuttaa myös vastaanottajalle, jolta ei edellytetä 1 momentissa tarkoitettua hyväksymistä, merkitsemistä, ympäristölupaa tai rekisteröintiä, jos tällä on riittävä asiantuntemus sekä taloudelliset ja tekniset valmiudet jätehuollon järjestämiseen.

30 §

Jätehuollon järjestämisvastuun lakkaaminen ja siirtyminen

Jätteen haltijan vastuu jätehuollon järjestämisestä lakkaa ja siirtyy uudelle haltijalle, kun jäte luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle. Vastuu ei siirry kuljettajalle, joka kuljettaa jätettä toisen lukuun.

Jos jäte on luovutettu 29 §:n vastaisesti muulle kuin siinä tarkoitettulle vastaanottajalle, jätehuollon järjestämisestä vastaavat sekä jätteen uusi että edellinen haltija.

31 §

Jätteen kuljettaminen

Jätteen kuljettajan on toimitettava jäte jätteen haltijan tai viranomaisen osoittamaan paikkaan. Jos jätettä ei oteta vastaan, kuljettajan on palautettava jäte luovuttajalle, jonka on otettava jäte takaisin.

5 luku

Kunnan järjestämä jätehuolto

32 § (15.7.2021/714)

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

- 1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte;
- 2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- 3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;
- 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan on lisäksi järjestettävä:

- 1) 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto;
- 2) asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely;
- 3) maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnan 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ei koske jätettä, joka toimitetaan 6 tai 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mikä jäte ja missä toiminnoissa syntyvä jäte on 1 momentissa tarkoitettua jätettä.

32 a § (20.12.2022/1148)

Yhdyskuntajätehuollon järjestäminen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen yhteydessä

Kunnan on järjestettävä hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) tarkoitetun hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto 31 päivään joulukuuta 2025. Tästä poiketen hyvinvointialue ja hyvinvointiyhtymä saavat järjestää mainitun yhdyskuntajätteen jätehuollon 28 §:n mukaisesti ilmoittamalla siitä kirjallisesti kunnalle vähintään kuusi kuukautta ennen jätehuollon järjestämisen aloittamista.

Mitä tässä laissa ja ympäristönsuojelulaissa säädetään kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvästä yhdyskuntajätteestä, sovelletaan myös hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvään yhdyskuntajätteesen niin kauan kuin kunta on vastuussa mainitun jätteen jätehuollon järjestämisestä.

33 § (29.3.2019/438)

Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu

Kunnan on järjestettävä muun kuin 32 §:ssä tarkoitetun jätteen jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä (*kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu*). Pyyntöä voi jätteen haltijan puolesta esittää jätteen kuljettaja tai muu toimija osana tarjoamaansa jätehuoltopalvelua, kun pyyntö koskee jätteen käsittelyä.

Jos kysymyksessä on muusta kuin ennalta arvaamattomasta kiireestä johtuva kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu, jonka arvo on vähintään 2 000 euroa vuodessa, 1 momentissa tarkoitetun muun palvelutarjonnan puutteen toteamisen ja kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevan pyynnön edellytyksenä on, että jätteen haltija on julkaissut 143 a §:ssä tarkoitetussa jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa tarjouspyynnön tarvitsemastaan jätehuoltopalvelusta ja että tarjouspyyntöä vastaavaa palvelua ei ole kohtuullisesti saatavilla jätteen haltijan asettamassa vähintään 14 vuorokauden määräajassa. Edellytys ei koske julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä eikä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 5 §:ssä tarkoitettua hankintayksikköä silloin, kun se tekee hankintailmoituksen tarvitsemastaan jätehuoltopalvelusta internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. (15.7.2021/714).

Kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa 2 momentissa tarkoitettua kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta sopimus, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta kerrallaan ja jonka osapuolet voivat irtisanoa sopimuksessa määritellyn irtisanomisajan kuluttua. Sopimuksen voi jätteen haltijan puolesta tehdä 1 momentissa tarkoitettu jätteen kuljettaja tai muu toimija. Jos sopimus tehdään muualla kuin jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa, kunnan on toimitettava olennaiset tiedot sopimuksesta tietolustaan viimeistään 14 vuorokauden kuluttua sopimuksen tekemisestä.

Kunnan on toimitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä jätteiden ja sivuvirtojen tietolustaan olennaiset tiedot muun kuin 2 momentissa tarkoitetun kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun kokonaisarvosta ja palvelua käyttävien jätteen haltijoiden kokonaismäärästä sekä olennaiset tiedot annetusta palvelusta jätelajeittain ja käsittelymenetelmittäin eriteltyinä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaan pyyntöön ja 2 momentissa tarkoitettuun tarjouspyyntöön sisällytettävistä tiedoista, 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista olennaisista tiedoista sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

34 §

Kunnan jätehuoltopalveluja koskevat laatuvaatimukset

Kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että:

- 1) käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus;
- 2) käytettävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa;
- 3) käytettävissä on riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen;
- 4) jätteen keräys ja kuljetus järjestetään ja mitoitetaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua;
- 5) jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja riittävän usein.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen vastaanottoaikojen määrästä ja 4 kohdassa tarkoitettua keräyksen ja kuljetuksen järjestämisestä ja mitoittamisesta.

35 § (15.7.2021/714)

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

Kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto- tai käsittelypaikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti, jollei 41 tai 41 a §:stä muuta johdu (*kiinteistöittäinen jätteenkuljetus*).

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Kunta voi päättää, että sekalaisen yhdyskuntajätteen kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisenä.

36 §

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei 37 tai 41 §:stä muuta johdu (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*).

Jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun.

Kunnan on kiinteistöittäisten jätteenkuljetuspalvelujen hankintoja suunnitellessaan tehtävä markkinakartoitus. Tarjouspyynnössä jätteenkuljetuspalvelujen kesto on määriteltävä sekä hankinnat ajoitettava siten, että kaiken kokoisilla yrityksillä on mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin. Kuljetushankinnat on kilpailutettava osiin jaettuina siten, että useampi kuin yksi yritys voidaan valita palvelun tuottajaksi. Jakamisvelvoitteesta voidaan poiketa vain, jos jakaminen heikentäisi merkittävästi hankinnan kustannustehokkuutta tai muusta vastaavasta, hyvin perustellusta syystä. Poiketen siitä, mitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 146 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, edellä tässä pykälässä tarkoitettu hankinnan jakamatta jättäminen voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella. (15.7.2021/714)

Kunnan on pyynnöstä annettava kiinteistön haltijalle tiedot kiinteistöltä kuljetetun jätteen määrästä ja toimituspaikasta jätelajeittain eriteltyinä.

37 § (15.7.2021/714)

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus

Kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jos kunta päättää siirtyä kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta, joka voi olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Kunta voi kuitenkin päättää aikaisemmasta lakkaamisajankohdasta alueella, jolla jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

38 §

Kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta koskeva kunnan päätöksenteko

Kunnan on ennen 35 §:n 4 momentissa ja 37 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä tai muuttamista varattava kaikille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa ja lausua mielipiteensä asiasta. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta säädetään hallintolain (434/2003) 41 §:ssä. Kunnan on tiedotettava edellä tarkoitetusta päätöksestään yleisesti kuntalaisille ja julkaistava päätös tietoverkossa.

39 §

Tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöltä (15.7.2021/714)

Jätteen kuljettajan on pyynnöstä annettava kiinteistön haltijan tai kunnan nähtäväksi voimassa oleva 98 §:n mukainen ote jätehuoltorekisteristä tai muutoin osoitettava, että toiminta on 96 §:n mukaisesti hyväksytty jätehuoltorekisteriin.

Jätteen kuljettajan on vähintään neljännesvuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on 35 §:n tai 41 §:n 3 momentin mukaisesti noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava sähköisesti muokattavassa muodossa jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Velvollisuus ei kuitenkaan koske saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta koskevien tietojen toimittamista kunnan jätehuoltoviranomaiselle, jos jätteen kuljettaja on toimittanut tässä pykälässä tarkoitetut tiedot 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun rekisterin välityksellä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista. (22.6.2022/494)

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on viivytyksettä merkittävä 2 momentissa tarkoitetut tiedot 143 §:ssä säädettyyn rekisteriin.

40 §

Jätteen vastaanottopaikka kiinteistöllä

Kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottopaikka kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräystä varten. Vastaanottopaikka voidaan järjestää yhdessä yhden tai useamman kiinteistön kanssa.

41 § (15.7.2021/714)

Jätteen luovuttaminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanottopaikkaan

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, jätteen haltija voi järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, jos kuljetus on hyväksytty kunnan jätehuoltomääräyksissä tai ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annetuissa kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kiinteistön haltija voi järjestää erilliskerätyn biojätteen ja pakkausjätteen kuljetuksen, jos kiinteistö ei kuulu 15 §:n 3 momentin nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen erilliskeräysvelvoitteiden tai kunnan 91 §:n nojalla antamien jätehuoltomääräysten mukaan kiinteistöittäisen erilliskeräyksen piiriin. Pakkausjäte on toimitettava tuottajan ja biojäte kunnan järjestämään jätehuoltoon. Kuljetuksessa on muutoin noudatettava, mitä tässä laissa säädetään kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.

41 a § (15.7.2021/714)

Kiinteistöllä tapahtuva pienimuotoinen jätteen käsittely

Poiketen siitä, mitä 41 §:n 1 momentissa säädetään, jätteen haltija voi itse käsitellä 32 §:ssä tarkoitetun jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun

jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Jätteen haltijan on annettava tiedot biojätteen kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta käsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kun biojätteen käsittely kiinteistöllä loppuu, jätteen haltijan on ilmoitettava siitä kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kunnan jätehuoltoviranomaisen on merkittävä tiedot 143 §:ssä säädettyyn rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta jätteen käsittelystä ja biojätteen käsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavista tiedoista sekä niiden toimittamisen määräajasta.

42 §

Poikkeus velvollisuudesta luovuttaa jäte kunnan järjestämään jätehuoltoon

Kunta voi jätteen haltijan hakemuksesta päättää, että 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun jätteen jätehuolto 41 §:n 1 momentista poiketen voidaan järjestää 4 luvun mukaisesti, jos tämä on kokonaisuutena arvioiden perusteltua kiinteistön jätehuollon järjestämiseksi ja johtaa etusijajärjestyksen toimeenpanon kannalta vähintään yhtä hyvään lopputulokseen eikä siitä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä terveydelle. Päätös tehdään määräajaksi enintään viideksi vuodeksi. (13.6.2018/445)

Jätteen haltijan on vuosittain annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle toiminnassa syntyneen jätteen lajista ja määrästä sekä jätteen toimituspaikoista ja käsittelytavasta.

43 §

Kunnan jätehuollon palvelutehtävien siirtäminen kuntien omistamalle yhtiölle

Kunta voi päätöksellään siirtää sille tässä laissa säädetyn jätteen vastaanoton, kuljetuksen ja käsittelyn, 82 §:ssä tarkoitetun jätemaksujen laskutuksen ja 93 §:n 1 momentissa tarkoitetun jäteneuvonnan sekä näihin välittömästi liittyvät hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä, tätä varten perustetulle yhtiölle, jonka kunta yhdessä muiden kuntien kanssa omistaa. Kunta vastaa siitä, että siirretyt jätehuollon palvelutehtävät tulevat hoidetuiksi tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti.

Kuntien omistaman yhtiön henkilöstöön sovelletaan sen hoitaessa 1 momentissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Yhtiön on noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa ja kielilaissa (423/2003) säädetään. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Palvelujen hankinnasta säädetään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa. (15.7.2021/714).

44 § (29.3.2019/438)

Kirjanpito jätehuoltopalvelusta ja kuljettajan tiedonantovelvollisuus

Jos kunta tai 43 §:ssä tarkoitettu yhtiö hoitaa tässä luvussa kunnan velvollisuudeksi säädetyn jätehuollon lisäksi muuta jätehuoltoa, tiedot tarjottujen palvelujen liikevaihdosta ja taloudellisesta tuloksesta on eriteltävä kirjanpidossa ja palveluista on laadittava tilikausittain erilliset laskelmat. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä laskelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen laskelmien laatimisessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä kirjanpitolaissa (1336/1997) säädetään tilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on tarkastettava laskelmat osana kunnan tai yhtiön lakisääteistä tilintarkastusta. Laskelmat on liitettävä kunnan tai yhtiön tilinpäätökseen. Ne on julkaistava ja oltava saatavilla tietoverkossa.

Jätteen kuljettajan on annettava vastaanottajalle tiedot jätteen alkuperästä riittävästi eriteltyinä 1 momentissa tarkoitetun kirjanpidon toteuttamiseksi ja erillisen laskelman laatimiseksi, jos tämä kuljettaa kunnan tai kuntien omistaman yhtiön ylläpitämään käsittelyyn jätettä, jossa on sekä 32 tai 33 §:ssä tarkoitettua jätettä että muuta jätettä.

45 § (15.7.2021/714)

45 § on kumottu L:lla 15.7.2021/714.

6 luku

Tuottajavastuu

46 § (15.7.2021/714)

Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

Tuottajan on järjestettävä markkinoille saattamiensa 48 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden jätehuolto sekä vastattava siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tuottajan velvollisuus koskee käytöstä poistettuja tuotteita, jotka luovutetaan 49, 49 a tai 56 §:ssä tarkoitettuun vastaanottopaikkaan tai kuljetukseen.

Tuottajan 1 momentin mukainen velvollisuus koskee tuottajan Suomen markkinoille saattamia tuotteita ja etäkaupalla suoraan käyttäjille myymiä tuotteita sekä tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

47 § (15.7.2021/714)

Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätehuolto

Tuottajalla on ensisijainen oikeus järjestää vastuulleen kuuluvien käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto. Muut toimijat saavat perustaa käytöstä poistettujen tuotteiden keräys- tai vastaanottojärjestelmiä taikka tarjota tähän liittyviä palveluita vain, jos tämä tehdään yhteistyössä tuottajan kanssa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muu toimija kuin tuottaja saa tarjota tuotteiden uudelleenkäyttöön tai sen valmisteluun liittyviä palveluita.

Kunta voi osana 5 luvun mukaan järjestämäänsä jätehuoltoa täydentää käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetusta ja vastaanottoa siltä osin kuin tuottaja ei sitä järjestä. Tällöin käytöstä poistetut tuotteet on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan ja pakkausten tuottajayhteisön velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.

48 § (20.12.2022/1096)

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee myyntitavasta riippumatta seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myyviä tuottajia:

- 1) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat, joiden tuottajana pidetään tällaisen renkaan valmistajaa, maahantuojaan tai pinnoittajaa taikka renkailla varustetun ajoneuvon tai laitteen maahantuojaan;
- 2) henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot, joiden tuottajana pidetään tällaisen ajoneuvon valmistajaa tai maahantuojaan taikka sitä, joka toimittaa maahan ajoneuvoja kotimaisen käyttäjän nimissä;
- 3) sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joiden tuottajana pidetään laitteen valmistajaa tai maahantuojaan taikka sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla nimellään tai tavaramerkillään;
- 4) paristot ja akut, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, ajoneuvoihin tai muihin tuotteisiin sisältyvät paristot ja akut, joiden tuottajana pidetään pariston tai akun markkinoille saattajaa;
- 5) sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet, joiden tuottajana pidetään paperituotteiden valmistukseen käytettävän paperin valmistajaa tai maahantuojaan taikka painetun paperituotteen maahantuojaan;
- 6) pakkaukset, joiden tuottajana pidetään tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaan; pakkausten, joita käytetään elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla suoraan kuluttajille

(palvelupakkaus) sekä pakkausten, joita käytetään käsittelemättömien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen (viljelijäpakkaus), tuottajana pidetään kuitenkin niiden valmistajaa tai maahantuojaa;

7) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat loppukäyttäjille tyhjinä myytävät juomamukit ja niiden korkit ja kannet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

8) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat henkilökohtaiseen hygieniaan ja kuluttajakäyttöön tarkoitetut kosteuspyyhkeet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

9) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat kuluttajakäyttöön tarkoitetut ilmapallot, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

10) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat suodattimelliset tupakkatuotteet ja tupakansuodattimet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa;

11) muovia sisältävät kalastusvälineet, joiden tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa tai maahantuojaa.

Tuottajavastuu ei kuitenkaan koske paalirehun pakkausmateriaalin tuottajia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä 1 momentissa tarkoitetut tuotteet ja keitä mainitussa momentissa tarkoitetut tuottajat ovat. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös antaa tarkempia säännöksiä tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan toisesta maasta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla.

48 a § (20.12.2022/1096)

Eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajan kustannusvastuu

Poiketen siitä, mitä 46 §:n 1 momentissa säädetään, seuraavilla tuottajilla on ainoastaan 48 b §:n mukainen kustannusvastuu kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista:

1) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien henkilökohtaiseen hygieniaan ja kuluttajakäyttöön tarkoitettujen kosteuspyyhkeiden tuottajat;

2) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien kuluttajakäyttöön tarkoitettujen ilmapallojen tuottajat;

3) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien suodattimellisten tupakkatuotteiden ja tupakansuodattimien tuottajat.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tuottajien kustannusvastuu koskee tuottajan Suomen markkinoille saattamia tuotteita ja etäkaupalla suoraan käyttäjille myymiä tuotteita sekä tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

48 b § (20.12.2022/1096)

Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista

Edellä 48 §:n 1 momentin 6–10 kohdissa tarkoitettujen kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien on vastattava tuotteista kunnille 48 c §:ssä tarkoitetuilla alueilla aiheutuvien jätehuolto- ja siivoustoimien kustannuksista vuosittain ja tuoteryhmittäin siten kuin 2–4 momentissa säädetään.

Kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien kosteuspyyhkeiden ja kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien ilmapallojen tuottajien on vastattava kustannuksista, jotka koituvat kunnalle kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen siivoamisesta ja siivottujen roskien kuljetuksesta ja käsittelystä.

Kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien suodattimellisten tupakkatuotteiden ja tupakansuodattimien tuottajan on vastattava kustannuksista, jotka kunnalle koituvat:

1) kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestetyn jätteen keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn järjestämisestä, mukaan lukien tupakkajätteelle tarkoitetut keräysastiat;

2) kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen siivoamisesta ja siivottujen roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;

3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin ja roskaantumisen ehkäisemiseen liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Liitteessä tarkoitettujen kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien pakkausten tuottajan sekä kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien loppukäyttäjille tyhjinä myytävien juomamukien tuottajan on 46 §:n 1 momentissa säädetyn tuottajavastuun lisäksi vastattava kustannuksista, jotka kunnalle koituvat kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen:

1) ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;

2) siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä.

48 c § (20.12.2022/1096)

Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet

Edellä 48 b §:ssä säädetty tuottajan kustannusvastuu koskee alueita:

1) jotka kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) nojalla kuuluvat kunnan puhtaanapitovastuulle;

2) joilla kunta on 74 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettu toiminnon pitäjä tai alueen haltija;

3) joilla kunnalla on 76 §:n tarkoittamana alueen pitäjänä tai haltijana velvollisuus järjestää riittävä jätteen keräys ja muut jätehuollon palvelut.

48 d § (20.12.2022/1096)

Tuottajan kustannusvastuun määräytyminen

Tuottajan 48 b §:ssä tarkoitettu kustannusvastuu määräytyy seuraavin perustein:

1) tuottajien osuus kuntien ilmoittamista kustannuksista 48 c §:ssä tarkoitetuilla alueilla tehdyistä jätehuolto- ja siivoustoimista sekä tiedotus- ja neuvontatoimista, jotka on katsottava tarpeellisiksi roskaantumisen ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi;

2) kunkin 48 b §:ssä tarkoitetun tuoteryhmän osuus 1 kohdassa tarkoitetuista kustannuksista laskettuna jätteen ja roskan painon, kappalemäärän, tilavuuden tai näiden yhdistelmän tai muun tarkoituksenmukaisen tekijän perusteella;

3) tuottajan tai tuottajayhteisön osuus Suomen markkinoille saatetuista tuotteista ja etäkaupalla suoraan käyttäjille myydyistä tuotteista sekä tuottajan markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottava osuus muista vastaavista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille saattamisen ajankohdasta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettusta tuottajien kustannusosuudesta sekä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettusta kustannusten jakamisesta tuoteryhmittäin. Asetuksessa säädetystä kustannusten jakamisperusteesta voidaan poiketa, jos tuottaja tai tuottajayhteisö osoittaa, että tuotteen ja tuoteryhmän osuus kerätyistä tai siivotusta roskasta on olosuhteiden muuttumisen johdosta merkittävästi pienempi kuin mitä asetuksessa säädetty kustannusten jakamisperuste osoittaa.

48 e § (20.12.2022/1096)

Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen

Ollakseen oikeutettu tuottajan maksamiin korvauksiin kunnan on vuosittain toukokuun loppuun mennessä ilmoitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 48 d §:ssä tarkoitettut jätehuolto- ja siivouskustannuksensa edelliseltä vuodelta. Ilmoituksessa on eriteltävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet:

1) roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;

2) roskaantumisen siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;

3) erillisistä tupakkajätteelle tarkoitetuista jäteastioista sekä 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen kunnalle maksettavista korvauksista 48 d §:ssä säädetyn perusteella. Päätöksessä on eriteltävä jokaisen 62 §:ssä tarkoitetun tuottajayhteisön ja tuottajan korvaukset tuoteryhmittäin ja päätöksestä on käytävä ilmi kullekin kunnalle maksettavan korvauksen kokonaismäärä. Tuottajayhteisön ja tuottajan on maksettava korvaukset Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka tilittää ne edelleen kunnille. Tuottajan on maksettava korvausten perimisestä ja niiden tilittämisestä aiheutuvat kustannukset viranomaisille.

48 f § (20.12.2022/1096)

Koostumusselvitys

Tuottajien on yhdessä tehtävä selvitys kunnan 48 c §:ssä tarkoitetuilta alueilta keräämien jätteiden ja siivoamien roskien koostumuksesta (*koostumusselvitys*) vähintään kolmen vuoden välein. Kuntien on toimitettava tuottajille selvityksessä tarvittavat tiedot ja muutoinkin tarvittavin toimin avustettava selvityksen toteuttamisessa. Selvitys on toimitettava ympäristöministeriölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koostumusselvityksen sisällöstä sekä kuntien velvollisuudesta toimittaa tietoja ja avustaa selvityksen toteuttamisessa.

48 g § (20.12.2022/1096)

Kunnan velvollisuudet tupakkatuotteista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemisessä

Kunnan on järjestettävä 48 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetuista tupakkatuotteista aiheutuvan jätteen keräys edellä 48 c §:ssä tarkoitetuilla alueilla sekä mainittuihin tuotteisiin ja jätteisiin liittyvä neuvonta ja tiedotus 51 §:n mukaisesti. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tupakkajätteelle tarkoitettujen jäteastioiden vähimmäismäärästä ja sijoittelusta sekä tiedotuksen ja neuvonnan sisällöstä pois lukien tiedotus uudelleenkäytettävistä vaihtoehdoista.

49 §

Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus

Tuottajan on järjestettävä käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanottopaikkoja siten, että tuotteen voi maksutta ja vaivattomasti luovuttaa näin järjestettyyn vastaanottoon. Tarvittavien vastaanottopaikkojen määrää alueittain määritettäessä otetaan huomioon niihin luovutettavien käytöstä poistettujen tuotteiden laji, laatu ja ennakoitu määrä sekä vastaanotosta ja kuljetuksesta aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset. Määrä voi olla tuoteryhmittäin ja alueittain erilainen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vastaanottopaikkojen määrästä.

Paperituotteiden tuottajan on 1 momentista poiketen järjestettävä käytöstä poistettujen 48 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen paperituotteiden kuljetus maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta, jos kiinteistö sijaitsee muulla kuin pientalo- tai haja-asutusalueella.

Tuottajan on järjestettävä 56 §:n mukaisesti kerättyjen käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetus maksutta tuotteen jakelijan vastaanottopaikasta.

49 a § (15.7.2021/714)

Kuntien ja pakkausten tuottajayhteisön yhteistoiminta pakkausjätteen erilliskeräyksessä

Kuntien ja pakkausten tuottajayhteisön on vähintään kaksi kolmasosaa Suomen asukkaista kattavalla sopimuksella sovittava 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa siten, että:

1) kuntien järjestämä kiinteistöittäinen keräys ja tuottajayhteisön järjestämä alueellinen vastaanotto muodostavat maantieteellisesti kattavan ja väestötiheys huomioon ottaen kiinteistön haltijoita hyvin palvelevan keräysverkoston;

- 2) pakkausjäte saadaan talteen tehokkaasti ja jäte on laadultaan kierrätykseen soveltuvaa;
- 3) pakkausjäte kerätään mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden samaa materiaalia olevien jätteiden kanssa;
- 4) jätteen keräys ja kuljetus järjestetään kustannustehokkaasti ja niin, että päästöt ympäristöön sekä haitat asuin ympäristön viihtyisyydelle ja turvallisuudelle ovat mahdollisimman vähäiset.

Kuntien ja pakkausten tuottajayhteisön on lisäksi yhteistoiminnassa:

- 1) järjestettävä riittävästi neuvontaa ja tiedotusta sekä toteutettava muita toimia, joilla tehostetaan pakkausjätteen lajittelua kiinteistöillä;
- 2) seurattava erilliskeräyksen toimivuutta ja tehokkuutta sekä arvioitava tarvetta lisätoimenpiteisiin kerätyn pakkausjättemäärän lisäämiseksi tai pakkausjätteen laadun parantamiseksi.

49 b § (15.7.2021/714)

Kunnille maksettavat korvaukset ja pakkausten tuottajien kustannusvastuu

Pakkausten tuottajayhteisön ja kuntien on 49 a §:ssä tarkoitetussa sopimuksessa määritettävä pakkausmateriaaleittain korvaukset, jotka tuottajayhteisö maksaa kunnille pakkausjätteen erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta asuinkiinteistöiltä tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Korvaukset on maksettava kunnille mahdollisimman tasapuolisin perustein ottaen huomioon kerätty pakkausjättemäärä ja keräyksen tehokkuuteen vaikuttavat alueelliset olosuhteet. Kuntien on huolehdittava siitä, että korvaukset otetaan täysimääräisesti ja materiaaleittain huomioon määrättäessä erilliskerättyä pakkausjätettä koskevia jätemaksuja.

Pakkausten tuottajien on sopimuksen seurauksena vastattava pakkausmateriaaleittain laskettuna vähintään 80 prosentista pakkausjätehuollon kokonaiskustannuksista, joihin lasketaan kuuluvaksi:

- 1) pakkausjätteiden erilliskeräys asuinkiinteistöiltä, jonka kunnat järjestävät 15 §:ssä tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyjen vaatimusten taikka 91 §:n 3 momentin nojalla annetun, asetuksessa säädettyä suppeamman erilliskeräyksen sallivan kunnan jätehuoltomääräyksen mukaisesti; kustannuksia määriteltäessä on otettava lähtökohdaksi kustannustehokkaat keräyspalvelut;
- 2) pakkausjätteen alueellinen vastaanotto, jonka tuottajat järjestävät 49 §:n 1 momentin tai sen nojalla annetun asetuksen mukaisesti;
- 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun sekä tuottajien järjestämään jätehuoltoon toimitetun muun pakkausjätteen jatkokuljetus ja käsittely;
- 4) käytöstä poistettaviin pakkauksiin ja niiden jätehuoltoon liittyvä 51 §:n mukainen tiedotus ja neuvonta sekä 54 §:n mukainen kirjanpitolietojen ilmoittaminen.

49 c § (15.7.2021/714)

Sovittelu ja yhteistoiminnasta poikkeaminen

Jos 49 a §:ssä tarkoitettua sopimusta ei synny, pakkausten tuottajayhteisö voi käynnistää sovittelun ilmoittamalla siitä ympäristöministeriölle. Ympäristöministeriön on viipymättä kuultava molempia osapuolia ja tehtävä esitys sovinnon aikaansaamiseksi.

Jos sopimusta ei synny kuuden kuukauden kuluessa sovittelun käynnistäneestä ilmoituksesta, pakkausten tuottajayhteisön on järjestettävä asuinkiinteistöjen pakkausjätteen erilliskeräys siten kuin 15 ja 49 §:ssä säädetään sekä siihen liittyvä tiedotus, neuvonta ja kirjanpitolietojen ilmoittaminen maksutta, alkaen kolmen vuoden kuluttua sovittelulle annetun määräajan päättymisestä. Siirtymäaikana kuntien on järjestettävä pakkausjätteen erilliskeräys tuottajayhteisön järjestämään jätehuoltoon. Pakkausten tuottajayhteisön on korvattava erilliskeräys kunnille viimeksi voimassa olleen sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrää voidaan kuitenkin olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta tarkistaa.

Jos yksittäinen kunta ei liity 49 a §:ssä tarkoitettuun sopimukseen, sillä ei ole oikeutta pakkausten tuottajayhteisön maksamaan korvaukseen. Kunnan on tällöin kuitenkin järjestettävä pakkausjätteen erilliskeräys 15 §:n tai sen nojalla annetun asetuksen tai siitä poikkeavan 91 §:n 3 momentin nojalla annetun kunnan jätehuoltomääräyksen mukaisesti ja luovutettava jäte pakkausten tuottajayhteisön järjestämään jätehuoltoon.

49 d § (15.7.2021/714)

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajayhteisön on vuosittain toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdystä 49 a §:ssä tarkoitetusta sopimuksesta ja sen toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimuksen osapuolista ja voimassaoloajasta sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanottopaikoista kerätyn pakkausjätteen määristä. Yhteenvetoon on myös liitettävä ammattitaitoisen ja riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteistöittaisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteenvedon toimittamisajankohdasta ja siihen sisällytettävistä tiedoista sekä riippumattoman tarkastajan pätevyysvaatimuksista.

50 §

Kiinteistön haltijan velvollisuus paperituotteiden keräyksessä

Kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottopaikka käytöstä poistettujen 48 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen paperituotteiden keräystä varten. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä.

51 § (15.7.2021/714)

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on tiedotettava käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottopaikkojen sijainnista ja aukioloajoista, niissä vastaanotettavista jätteistä sekä muista vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeellisista asioista. Tuottajan on lisäksi tiedotettava ja neuvottava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä ja uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua koskevista toimista, roskaantumisen vaikutuksista ja ehkäisemisestä sekä tarpeen mukaan käytössä olevista uudelleenkäytettävistä vaihtoehdoista tuotteelle. Tiedotus ja neuvonta voi olla erilaista eri tuoteryhmille. Tuottajan on tarvittaessa järjestettävä tiedottaminen ja neuvonta yhdessä kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden kanssa. Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus ei koske 48 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettua tuottajaa. (20.12.2022/1096)

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä 1 ja 2 momentissa säädettyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuottajan 1 ja 2 momentin mukaisista velvollisuuksista.

52 §

Toimet uudelleenkäytön edistämiseksi

Tuottajan on järjestettävä käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto ja kuljetus siten, että kerättävät tuotteet eivät tarpeettomasti rikkoonnu tai vaurioidu, että ehjät tai korjauskelpoiset tuotteet ja niiden osat tarpeen mukaan pidetään erillään tai erotellaan ja että muulla tavoin edistetään tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäyttöä. Myös tuotteen jakelijan on järjestettävä vastaanotto siten, että mahdollisuuksien mukaan estetään kerättävien käytöstä poistettujen tuotteiden rikkoontuminen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanoton ja siihen liittyvän varastoinnin ja kuljetuksen järjestelyistä tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytön ja sen valmistelun edistämiseksi. (6.6.2014/410).

Tuottajan on uudelleenkäytön edistämiseksi mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että tuotteen haltijat ja käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa järjestävät muut toimijat saavat tarvittavat tiedot tuotteen ja sen osien uudelleenkäyttömahdollisuuksista ja purkamisesta sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

53 §

Poikkeukset eräiden muualla kuin kotitaloudessa käytettävien tuotteiden tuottajan kustannusvastuusta

Tuottaja vastaa ennen 14 päivää elokuuta 2005 markkinoille saatetun muun kuin kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteen jätehuollon kustannuksista vain, jos käytöstä poistettava laite korvataan vastaavalla tai samaan tarkoitukseen käytettävällä uudella laitteella. Muussa tapauksessa laitteen haltija vastaa ennen mainittua päivää markkinoille saatetun laitteen jätehuollon kustannuksista. Tuottaja ja laitteen haltija voivat sopia jätehuollon kustannusten jakamisesta toisin riippumatta laitteen markkinoille saattamisen ajankohdasta. (6.6.2014/410).

Teollisuusparistojen ja -akkujen sekä muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen ajoneuvoparistojen ja -akkujen tuottaja ja tällaisen pariston tai akun haltija voivat sopia jätehuollon kustannusten jaosta toisin kuin 46 §:n 1 momentissa säädetään.

53 a § (20.12.2022/1096)

Tuottajan omavalvonta

Tuottajan on valvottava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti tässä luvussa säädettyjen velvoitteiden toteutumista sekä kehitettävä tätä koskevan tiedon luotettavuutta (*omavalvonta*). Omavalvonnan tueksi on tarvittaessa teetettävä säännöllinen tarkastus riippumattomalla ja ammattitaitoisella henkilöllä. Tuottajan on laadittava omavalvonnasta kirjallinen suunnitelma, joka on liitettävä 101 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) tuottajan 54 §:n 1 momentissa tarkoitetun kirjanpidon toteuttaminen ja sitä koskevien tietojen luotettavuuden arviointi ja kehittäminen;
- 2) tuottajan 46, 48 b ja 49 b §:ssä tarkoitetun kustannusvastuun täyttymisen arviointi;
- 3) tuottajan 63 a §:ssä tarkoitettujen maksuosuuksien seuranta ja kehittäminen;
- 4) omavalvonnan tueksi tehtävät tarkastukset.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa määrätä tarkastuksen teettämisestä 1 momentissa tarkoitettua omavalvonnan tueksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa säädetyn tarkastuksen sisällöstä, sen suorittamisen ajankohdasta ja tarkastuksia tekevän henkilön ammatillisista pätevyysvaatimuksista sekä 2 momentin 1–3 kohdassa säädetyistä vaatimuksista.

54 § (15.7.2021/714)

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on pidettävä tuotetyypeittäin kirjaa markkinoille saattamiensa tuotteiden ja vastaanottamiensa käytöstä poistettujen tuotteiden sekä niistä syntyneiden jätteiden lajista, laadusta ja määrästä samoin kuin muista niihin rinnastettavista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista seikoista. Kirjanpidossa on lisäksi eriteltävä tarvittaessa toimituskohteittain uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun, kierrätykseen, muuhun hyödyntämiseen ja loppukäsittelyyn toimitetut tuotteet ja jätteet. Kirjanpidossa on oltava vastaavat tiedot myös 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen ja 3 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osista sekä niistä syntyvistä jätteistä samoin kuin toiseen maahan viedyistä käytöstä poistetuista tuotteista ja jätteistä.

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalenterivuositain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tuottajan on myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä, viranomaiselle toimitettavista ja yleisessä tietoverkossa julkaistavista tiedoista sekä niiden toimittamis- ja julkaisuaikajankohdasta.

55 § (20.12.2022/1096)

Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

Edellä 48 §:n 1 momentissa tarkoitetun tuottajan on toimittaessaan tuotteen sen jakelijalle ilmoitettava tälle kuulumisestaan 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin. Jakelijan ja muun yrityksen sekä julkisen hankintayksikön, joka hankkii käyttöönsä 48 §:ssä tarkoitettuja tuotteita, on varmistettava mahdollisuuksien mukaan, että sille toimitetun tuotteen tuottaja kuuluu tuottajarekisteriin.

56 §

Tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuus

Tuotteen jakelijan on myyntipisteessään otettava haltijalta maksutta vastaan seuraavat käytöstä poistetut tuotteet:

1) kannettavat paristot ja akut ilman vaatimusta uuden tuotteen ostosta vastaanoton edellytyksenä;

1 a) kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joiden ulkomitoista mikään ei ylitä 25 senttimetriä, ilman vaatimusta uuden laitteen ostosta vastaanoton edellytyksenä; (6.6.2014/410)

2) muut kuin 1 a kohdassa tarkoitetut kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joiden tilalle ostetaan uusi vastaava laite; (6.6.2014/410).

3) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat, jos ne lajiltaan ja määrältään vastaavat ostettavia uusia renkaita.

Edellä 1 momentin 1 a kohdassa tarkoitettua vastaanottovelvollisuutta ei kuitenkaan ole myyntipinta-alaltaan alle 1 000 neliömetrin päivittäistavarakaupassa eikä muussakaan kaupassa, jos sen myyntipinta-ala on alle 200 neliömetriä. Tuotteen jakelija voi järjestää 1 momentin 1 a ja 2 kohdassa tarkoitetun vastaanoton myös myyntipisteen välittömässä läheisyydessä. (6.6.2014/410).

Jos yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen ajoneuvoparistojen ja -akkujen jakelija ottaa vastaan vastaavia käytöstä poistettuja paristoja ja akkuja, ne on otettava vastaan maksutta ilman vaatimusta uuden tuotteen ostosta.

Tuotteen jakelijan on koottava käytöstä poistetut tuotteet kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi eriksi. Jakelija saa luovuttaa käytöstä poistetut tuotteet vain tuottajan lukuun toimivalle kuljettajalle tai käsittelijälle. Tuotteen jakelija vastaa järjestämänsä vastaanoton kustannuksista.

57 §

Tuotteen jakelijan tiedottamisvelvollisuus

Tuotteen jakelijan on myyntipisteessään ja muussa markkinoinnissaan tiedotettava mahdollisuudesta luovuttaa käytöstä poistettu tuote jakelijan vastaanottoon ja vastattava tiedotuksen kustannuksista.

58 §

Ajoneuvon toimittaminen romutettavaksi

Ajoneuvon haltijan on toimitettava romutettavaksi tarkoitettu ajoneuvo tuottajan lukuun toimivalle kerääjälle tai käsittelijälle.

59 § (23.11.2018/967)**Romutustodistus ja ajoneuvon lopullinen rekisteristä poistaminen**

Kerääjän tai käsittelijän on annettava ajoneuvon haltijalle romutustodistus tarkastettuaan tämän oikeuden luovuttaa ajoneuvo romutusta varten. Kerääjän tai käsittelijän on ilmoitettava romuttamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle ajoneuvon lopulliseksi poistamiseksi liikenneasioiden rekisteristä. Liikenne- ja viestintävirasto perii rekisteristä poistamisesta tuottajalta maksun. Maksun määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteristä poistamisesta ja romutustodistuksesta.

60 § (15.7.2021/714)**Korvaus lisäkustannuksista**

Jos romutettavaan ajoneuvoon tai käytöstä poistettuihin renkaisiin on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, kerääjä tai käsittelijä voi periä ajoneuvon tai käytöstä poistettujen renkaiden haltijalta jätehuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaavan korvauksen.

61 §**Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajalta vaadittava vakuus**

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on asetettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan markkinoille saattamien kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätehuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämisestä aiheutuvat kustannukset. Jäljempänä 62 §:ssä tarkoitettuun tuottajayhteisöön kuuluvan tuottajan ei tarvitse asettaa erillistä vakuutta. (6.6.2014/410).

Hyväksyttäviä vakuuksia ovat takaus, vakuutus ja pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kotipaikan omaava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos. Edellytyksenä on lisäksi, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus saa vakuuden käyttöönsä vaatimuksen nojalla.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada vakuus käyttöönsä, kun tuottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai kun tämä on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätehuollon järjestämisen. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa vakuuden markkinaosuuden mukaisessa suhteessa niille 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyille tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka järjestävät vakuudenantajan markkinoille saattamien laitteiden jätehuollon.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta ja vakuuden käyttöön ottamisesta.

62 § (15.7.2021/714)**Tuottajayhteisöön liittyminen**

Tässä luvussa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa. Tuottajayhteisöön ei saa kuulua muita kuin tuottajia. Pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit ja 48 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tyhjinä myytävät juomamukit. (20.12.2022/1096).

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

Tuottajayhteisön on otettava huolehdittavakseen uuden tuottajan velvollisuudet tämän pyynnöstä, jos tuottajan toiminta kuuluu tuottajayhteisön toimialaan. Uuteen tuottajaan on sovellettava tasapuolisia ja yhdenvertaisia ehtoja verrattuna tuottajayhteisön muihin tuottajiin sovellettaviin ehtoihin.

Juomapakkausten tuottaja voi huolehtia velvollisuuksistaan myös liittymällä 68 §:ssä tarkoitettuun juomapakkausten palautusjärjestelmään.

63 § (15.7.2021/714)**Tuottajayhteisön toiminta**

Tuottajayhteisön on oltava voittoa tavoittelematon yhteisö, jonka tarkoituksena on hoitaa siihen liittyneiden tuottajien tuottajavastuuvaikeudet. Tuottajayhteisössä velvoitteet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajan kirjanpitoa ja tiedonantoa koskevat velvoitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle, joka saattaa markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin olisivat tuottajalle kohtuuttomat.

Tuottajayhteisön on ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa omistajistaan sekä tuottajista, jotka ovat siirtäneet sille tuottajavastuunsa. Luetteloon on merkittävä jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista. Lisäksi tuottajayhteisön tulee julkaista tiedot liittymis- ja vuosimaksuista sekä kierrätysmaksuista kappale- tai tonniperusteisesti. Tiedot on oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen kevennettyjen velvoitteiden vähimmäisvaatimuksista.

63 a § (15.7.2021/714)**Tuottajien maksuosuudet ja niiden mukauttaminen**

Tuottajayhteisössä maksuosuudet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti suhteessa näiden markkinoille saattamiin tuotteisiin.

Maksuosuuksia määrittäessään tuottajayhteisön on mahdollisuuksien mukaan yksittäisten tuotteiden tai toisiaan vastaavien tuote- tai materiaalityhmien osalta otettava huomioon erityisesti niiden kestävyys, korjattavuus, uudelleenkäytettävyys, kierrätettävyys ja vaarallisten aineiden esiintyminen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksuosuuksien perusteista tarvittaessa tuote- tai materiaalityhmittäin.

64 § (15.7.2021/714)**Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen**

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuvaikeuksista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys riittävistä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi edellyttää 1 momentissa tarkoitettua selvitystä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelmaa muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalla tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen riittävien taloudellisten järjestelyjen osoittamisesta ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

65 § (15.7.2021/714)**Tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyö**

Eri tuoteryhmien tuottajien ja tuottajayhteisöjen on tarpeellisin yhteistoimin huolehdittava siitä, että tuottajavastuun täytäntöönpanosta ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille tai tuottajayhteisöille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa. Tuottajayhteisöjen on lisäksi tarpeellisin yhteistoimin edistettävä tuottajan mahdollisuutta hoitaa eri tuotteita koskevat tuottajavastuuvaikeutensa yhden toimijan kautta.

Valtioneuvosto voi velvoittaa tuottajat ja tuottajayhteisöt yhteistoimintaan ja määrätä yhteistoiminnalle asetettavista vaatimuksista, jos tämä on tarpeen:

1) sellaisten rinnakkaisten uudelleenkäyttö- ja jätehuoltojärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, jotka haittaavat tuottajavastuujärjestelmien yleistä toimivuutta tai tuotteen haltijan mahdollisuutta luovuttaa käytöstä poistettu tuote uudelleenkäyttöön tai jätehuoltoon;

2) helpottamaan sellaisten tuottajien tuottajavastuuvelvoitteiden hoitamista, jotka saattavat markkinoille kahden tai useamman tuottajayhteisön toimialaan kuuluvia tuotteita.

66 § (15.7.2021/714)

Tuottajayhteisöjen palvelunhankinta

Tuottajayhteisön on hankkiessaan tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätehuoltoon liittyviä palveluja otettava tasapuolisesti huomioon muut taloudelliset toimijat ja heidän toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisön on julkaistava yleisessä tietoverkossa tiedot palvelunhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

66 a § (15.7.2021/714)

Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

Suomeen sijoittautuneen toimijan, joka myy etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen valtioon tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita, on vastattava tuottajavastuuvelvoitteidensa täyttämistä kyseisessä valtiossa. Seuraavia 48 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon myyvän toimijan on tuottajavastuuvelvoitteidensa täyttämiseksi nimettävä kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautunut valtuutettu edustaja:

- 1) sähkö- ja elektroniikkalaitteet;
- 2) liitteessä tarkoitettut kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat pakkaukset;
- 3) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat tyhjinä loppukäyttäjille myytävät juomamukit ja niiden korkit ja kannet;
- 4) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat henkilökohtaiseen hygieniaan ja kuluttajakäyttöön tarkoitettut kosteuspyyhkeet;
- 5) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat kuluttajakäyttöön tarkoitettut ilmapallot;
- 6) kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat suodattimelliset tupakkatuotteet ja tupakansuodattimet;
- 7) muovia sisältävät kalastusvälineet.

(20.12.2022/1096)

Poiketen siitä, mitä 62 §:n 1 momentissa säädetään, toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan, joka myy 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille Suomeen, on tuottajayhteisöön liittymisen sijasta nimettävä valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä Suomessa. Muu toiseen valtioon sijoittautunut 48 §:ssä tarkoitettuja tuotteita myyvä etämyyjä voi tuottajayhteisöön liittymisen sijasta nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan velvoitteistaan Suomessa. (20.12.2022/1096).

Toiseen valtioon sijoittautunut tuottajaa vastaava toimija, joka toimittaa Suomen markkinoille tuotteita muulla kuin etäkaupalla, voi nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan Suomeen sijoittautuneen tuottajan sijasta tämän velvoitteista. Tuottajaa vastaava toimija voi valtuutetun edustajan nimeämisen sijasta tehdä vastaavassa tarkoituksessa sopimuksen hyväksytyn tuottajayhteisön kanssa. Tuottajaa vastaavan toimijan on tiedotettava velvoitteiden hoitamisesta tai niiden hoitamisen muuttumisesta tai peruuttamisesta tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuvelvoitteista mainittujen tuotteiden osalta. Verkkokaupan alustan ylläpitäjä voi nimetä Suomeen sijoittautuneen valtuutetun edustajan vastaamaan alustallaan toimivan etämyyjän tuottajavastuuvelvoitteista Suomessa taikka vastaavassa tarkoituksessa tehdä sopimuksen hyväksytyn tuottajayhteisön kanssa. Verkkokaupan alustan ylläpitäjällä on oltava tähän kirjallinen valtuutus alustallaan toimivalta etämyyjältä.

66 b § (15.7.2021/714)

Suomessa valtuutettuna edustajana toimiminen

Suomessa toimiva valtuutettu edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella. Valtuutetuksi edustajaksi nimetyt on muiden kuin suoraan etäkaupalla myytävien tuotteiden osalta tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja sen muuttamisesta tai peruuttamisesta tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuvälvoitteista mainittujen tuotteiden osalta.

Mitä tässä laissa säädetään tuottajasta, sovelletaan myös valtuutettuun edustajaan lukuun ottamatta 62 §:n 1 momentin mukaista tuottajien mahdollisuutta perustaa tuottajayhteisö.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtuutetun edustajan nimeämistä koskevasta menettelystä sekä tämän velvollisuudesta tiedottaa tuottajille ja tuottajayhteisöille saamastaan valtuutuksesta ja toiminnastaan.

66 c § (15.7.2021/714)

Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on yhteistyössä tuottajien kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien, jakelijoiden ja viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätteen toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Lisäksi yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

67 §

Asetuksenantovaltuus Euroopan unionin tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää Euroopan unionin tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi:

- 1) tässä luvussa tarkoitettujen tuotteiden jätahuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa;
- 2) poikkeuksesta tuottajan tai jakelijan velvollisuudesta ottaa vastaan käytöstä poistettu tuote sekä sitä koskevista poikkeavista jätahuoltojärjestelyistä, jos tuote on saastunut ja aiheuttaa siten henkilöstölle terveys- tai turvallisuusriskin;
- 3) tuottajan ja tuottajayhteisön velvollisuudesta suosia palvelunhankinnassaan toimijoita, jotka ovat ottaneet käyttöön sertifioituja ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä; (6.6.2014/410)
- 4) tuottajavastuuta koskevien velvollisuuksien hoitamisesta maksetun korvauksen hyvittämisestä tuottajalle, jos tuotetta ei saateta markkinoille Suomessa. (6.6.2014/410)

7 luku

Juomapakkaukset

68 § (15.7.2021/714)

Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

Panttiin perustuvan juomapakkausten palautusjärjestelmän voi perustaa *juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjänä* toimiva tuottajavastuun piiriin 48 §:n 1 momentin nojalla kuuluva juomapakkausten tuottaja tai eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004) säädetty verovelvollinen, yksin tai yhdessä muiden juomapakkausten tuottajien tai verovelvollisten kanssa. Juomapakkausten tuottaja tai verovelvollinen voi myös liittyä sellaiseen juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä.

Juomapakkausten palautusjärjestelmässä velvoitteet on jaettava tuottajien ja verovelvollisten kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Kirjanpitoa ja tiedonantoa koskevat velvoitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle tai verovelvolliselle, joka saattaa markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin

olisivat sille kohtuuttomat. Uuteen jäseneseen on sovellettava ehtoja, jotka ovat tasapuolisia ja yhdenvertaisia verrattuna palautusjärjestelmän muihin jäseniin sovellettaviin ehtoihin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitettujen kevennettyjen velvoitteiden vähimmäisvaatimuksista.

69 § (15.7.2021/714)

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on järjestettävä toimiva juomapakkausten palautusjärjestelmä, johon kuuluvat pakkausten vastaanotto, uudelleenkäyttö sekä kierrätys ja muu jätehuolto. Ylläpitäjän on myös huolehdittava järjestelmään kuuluvan, suuruudeltaan järjestelmän toimivuuden takaavan pantin hallinnoinnista sekä toimintaan liittyvästä tiedottamisesta ja neuvonnasta siten kuin 51 §:ssä säädetään.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on pidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa omistajistaan ja jäsenistään. Luetteloon merkitään omistajan ja jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot tämän markkinoille saattamista tuotteista ja palautusjärjestelmälle maksamista maksuista yksikkö- tai tonniperusteisesti. Luettelo on myös oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on noudatettava, mitä 48 b–48 d §:ssä säädetään tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksuvelvollisuudesta kunnille ja kustannusvastuun jakamisesta samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken, 48 f §:ssä koostumusselvityksestä, 51 §:ssä tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuudesta, 53 a §:ssä tuottajan omavalvonnasta ja 54 §:ssä tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta. Juomapakkausten palautusjärjestelmään, johon otetaan jäseniä, sovelletaan lisäksi, mitä 63 a §:ssä säädetään tuottajien maksuosuuksista ja niiden mukauttamisesta, 64 §:ssä tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamisesta, 65 §:ssä tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyöstä, 66 §:ssä tuottajayhteisöjen palvelunhankinnasta, 66 a §:ssä tuottajan tai muun toimijan valtuutetusta edustajasta ja 66 b §:ssä Suomessa valtuutettuna edustajana toimimisesta. (20.12.2022/1096)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pantin vähimmäismäärästä, palautusjärjestelmän toimintaan liittyvästä tiedottamisesta sekä järjestelmään kuuluvien pakkausten uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteista ja -velvoitteista, jotka voivat olla ankarampia kuin pakkauksia yleisesti koskevat vastaavat tavoitteet ja velvoitteet.

70 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkinnät

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että palautusjärjestelmään kuuluviin juomapakkauksiin merkitään pantin määrä ja se, että ne kuuluvat juomapakkausten palautusjärjestelmään, jonka ylläpitäjä on hyväksytty 103 §:n mukaisesti. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen merkintävelvollisuudesta, jos pakattuja juomia ei luovuteta kuluttajille tai merkintöjen puuttuminen ei olennaisesti vaikeuta juomapakkausten palauttamista.

71 §

Juomapakkausten vastaanottovelvollisuus

Eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen pantillisissa juomapakkauksissa myytävien juomien jakelijan on otettava vastaan myynnissä olevaan pakattujen juomien määrään nähden kohtuullinen määrä samaan palautusjärjestelmään kuuluvia tyhjiä juomapakkauksia ja maksettava palauttajalle pantti.

8 luku

Roskaantuminen

72 §

Roskaamiskielto

Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä,

ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (*roskaamiskielto*).

73 §

Roskaajan siivoamisvelvollisuus

Roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

74 § (6.6.2014/410)

Toissijainen siivoamisvelvollisuus

Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja ei huolehdi siivoamisvelvollisuudestaan, siivoamisvelvollinen on:

- 1) maantien, yksityisen tien, radan tai sataman pitäjä alueella, joka on roskaantunut tien, radan tai sataman käytöstä;
- 2) virkistykseen yleisesti käytettäväksi tarkoitettun alueen haltija tai ulkoilu- tai moottorikelkkareitin pitäjä alueella, joka on roskaantunut alueen tai reitin käytöstä;
- 3) yleisötilaisuuden järjestäjä tilaisuuteen varatulla ja sen välittömässä läheisyydessä olevalla alueella, joka on roskaantunut tilaisuuden johdosta, tai alueen haltija, jos tilaisuus järjestetään hänen suostumuksellaan eikä tilaisuuden järjestäjä huolehdi siivoamisvelvollisuudestaan;
- 4) jätteen vastaanottopaikan pitäjä sille varatulla ja sen välittömässä läheisyydessä olevalla alueella, joka on roskaantunut paikan käytöstä;
- 5) muun kuin 1–4 kohdassa tarkoitettun alueen haltija voimassa olevan asemakaavan alueella;
- 6) muun kuin 1–5 kohdassa tarkoitettun alueen haltija, jos siivoaminen ei ole kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta ottaen huomioon haltijan mahdollisuudet ehkäistä roskaantumista tai huolehtia siivoamisesta, roskaantumisen määrä ja roskaantuneen alueen sijainti sekä muut näihin rinnastettavat seikat.

Jos 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettun alueen haltija laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa tai haltijalla ei ole siivoamisvelvollisuutta mainitun kohdan nojalla, siivoamisvelvollinen on kunta.

75 §

Siivoamisesta määrääminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa.

Jos kunta laiminlyö 74 §:n 2 momentissa tarkoitettun siivoamisvelvollisuutensa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa kunnalle siivoamisesta määräyksen.

Määräyksen antamisesta ja siihen liitettävästä velvoitteen laiminlyönnin varalle asetettavasta tehosteesta säädetään 13 luvussa.

76 §

Jätteen keräys roskaantumisen ehkäisemiseksi

Maantien, yksityisen tien, radan tai sataman pitäjän, virkistykseen yleisesti käytettäväksi tarkoitettun alueen haltijan, ulkoilu- tai moottorikelkkareitin pitäjän taikka yleisötilaisuuden järjestäjän on järjestettävä roskaantumisen ehkäisemiseksi alueella riittävä jätteen keräys ja muut jätehuollon palvelut.

77 § (21.4.2023/757)

Muut roskaantumista koskevat säädökset

Tontinomistajan ja kunnan velvollisuudesta pitää katu ja eräät yleiset alueet puhtaana säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (669/1978). Rakennetun ympäristön hoitoon sovelletaan lisäksi, mitä siitä säädetään rakentamislaisissa (751/2023). Aluksen tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvaan roskaantumiseen sovelletaan lisäksi, mitä aluksista aiheutuvien päästöjen

ehkäisemisestä säädetään merenkulun ympäristönsuojelulaissa. Ajoneuvojen siirtämisestä säädetään lisäksi ajoneuvojen siirtämisestä annetussa laissa (1508/2019). Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta säädetään ympäristönsuojelulaissa.

L:lla 757/2023 muutettu 77 § tulee voimaan 1.1.2025. Aiempi sanamuoto kuuluu:

77 §

Muut roskaantumista koskevat säädökset

Tontinomistajan ja kunnan velvollisuudesta pitää katu ja eräät yleiset alueet puhtaana säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (669/1978). Rakennetun ympäristön hoitoon sovelletaan lisäksi, mitä siitä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999). Aluksen tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvaan roskaantumiseen sovelletaan lisäksi, mitä aluksista aiheutuvien päästöjen ehkäisemisestä säädetään merenkulun ympäristönsuojelulaissa. Ajoneuvojen siirtämisestä säädetään lisäksi ajoneuvojen siirtämisestä annetussa laissa (828/2008). Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta säädetään ympäristönsuojelulaissa.

L ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008 on kumottu L:lla ajoneuvojen siirtämisestä 1508/2019.

9 luku

Jätehuollon maksut

78 § (29.3.2019/438)

Kunnan jätemaksu

Kunnan on perittävä tämän lain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätteen loppukäsittelystä perittävällä maksulla on katettava vähintään 21 §:ssä tarkoitetut kustannukset. Kunta voi periä jätemaksua myös 93 §:n 1 momentissa kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta, 143 §:ssä säädetyn rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Edellä 33 §:ssä tarkoitettu kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jätemaksu ei saa alittaa 32 §:n nojalla järjestetystä lajiltaan ja laadultaan vastaavan jätteen jätehuoltopalvelusta perittävää jätemaksua.

Jätemaksu, jolla katetaan 1 momentissa tarkoitettu jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jätemaksulla saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle.

79 §

Kunnan jätemaksun perusteet

Kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jätemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi.

Perusmaksun perusteita ovat kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai kiinteistön käyttötarkoitus taikka muu vastaava peruste. Perusmaksu voidaan määrätä kiinteistö- tai talouskohtaisena.

Jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa. Kunnan on tiedotettava jätetaksasta yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Kunnan on myös tiedotettava vuosittain kunnan asukkaille ja muille jätehuoltopalvelujen käyttäjille jätemaksun ja mahdollisen

perusmaksun kertymästä sekä siitä, mihin kertymää on käytetty. Tiedot jätetaksasta, maksun kertymästä ja sen käytöstä on oltava saatavilla tietoverkossa.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta jätetaksan hyväksymistä koskevan asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

80 § (15.7.2021/714)

Velvollisuus suorittaa kunnan jätemaksu

Kunnan jätemaksun on velvollinen suorittamaan kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta järjestää.

Jos jätteen kuljetuksen järjestää 37 §:ssä tarkoitetulla tavalla kiinteistön haltija, kunta voi periä maksun jätteen käsittelystä jätteen kuljettajalta.

80 a § (15.7.2021/714)

Jätteen kuljettajan kirjanpitovelvollisuus kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa

Jos kunta perii jätteen käsittelystä maksun 37 §:ssä tarkoitetulta jätteen kuljettajalta 80 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, on kuljettajan pidettävä kirjaa jätteen käsittelystä asiakkailtaan perityistä maksuista sekä annettava näitä koskevat tiedot pyynnöstä kunnan jätehuoltoviranomaisen nähtäväksi.

81 § (15.7.2021/714)

Kunnan jätemaksun määrääminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti.

Jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan 41 §:n mukaisesti järjestämä jätteenkuljetus tai jätteen haltijan 41 a §:n mukaisesti järjestämä jätteen käsittely, maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

82 §

Jätelasku ja kunnan jätemaksusta tehtävä muistutus

Maksuvelvolliselle on toimitettava kunnan jätemaksun maksamista varten jätelasku, josta ilmenevät maksettava määrä, eräpäivä, maksuosoite, maksun peruste riittävän tarkasti yksilöitynä, tieto viivästysseuraamuksista, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä kunnan jätehuoltoviranomaisen tai muun laskuttajan yhteystiedot maksuvelvollisen yhteydenottoa varten.

Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta muistutus kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Tämän on tehtävä muistutuksen johdosta päätös ja lähetettävä muuttuneesta maksusta maksuvelvolliselle uusi jätelasku.

83 §

Kunnan jätemaksun suorittaminen ja palauttaminen

Jätemaksu maksetaan kunnalle tai tämän määräämälle kunnan lukuun toimivalle taholle.

Jätemaksu on maksettava viimeistään jätelaskussa tai muistutuksen johdosta lähetetyssä uudessa laskussa ilmoitettuna eräpäivänä muutoksenhausta huolimatta. Jos jätemaksua ei makseta määräajassa, erääntyneelle määrälle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa ([633/1982](#)) säädetään viivästyskorosta.

Jos jätemaksu muutoksenhaun johdosta poistetaan tai sitä alennetaan, kunnan on palautettava liikaa maksettu määrä sekä maksettava vuotuista korkoa maksupäivästä takaisinmaksupäivään saakka. Korko määräytyy [korkolain 12 §:n](#) nojalla.

84 §

Kunnan jätemaksua koskevien säännösten soveltaminen kuntien omistamaan yhtiöön

Kunnan jätemaksua koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun kunta on siirtänyt jätehuollon järjestämiseen liittyvät palvelutehtävät tätä varten perustetulle 43 §:ssä tarkoitetulle yhtiölle.

85 §

Kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta perittävä maksu

Kiinteistön haltijan järjestämistä jätteenkuljetuksista perittävien maksujen on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia. Kiinteistön haltijalle annettavassa tarjouksessa on maksun perusteet ilmoitettava selkeästi.

Kiinteistön haltijalle on toimitettava jätteen kuljetuksesta lasku, josta ilmenevät maksettava määrä, eräpäivä, maksuosoite, maksun peruste riittävän tarkasti yksilöitynä, tieto viivästysseuraamuksista, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä laskuttajan yhteystiedot kiinteistön haltijan yhteydenottoa varten.

Jos kunta perii 80 §:n 2 momentin nojalla jätteen käsittelyä koskevan jätemaksun jätteen kuljettajalta, tämän on eriteltävä käsittelyn ja kuljetuksen osuus kiinteistön haltijalle tekemässään tarjouksessa ja laskussa.

86 §

Virhe ja hinnanalennus

Jätteen haltijalla on oikeus hinnanalennukseen, jos jäteastiaa ei tyhjennetä tai jätehuoltoa ei järjestetä muutoin kunnan jätehuoltomääräysten tai sopimuksen mukaisella tavalla taikka jos jätehuoltopalvelussa on muu vastaava virhe.

Jätteen haltijan on kohtuullisen ajan kuluessa huomautettava virheestä sille, joka hoitaa palvelun laskutusta, sekä vaadittava hinnanalennusta. Hinnanalennuksen tulee vastata virheen laajuutta ja kesto. Virheestä johtuva hinnanalennus voidaan hyvittää seuraavan laskutuksen yhteydessä.

Tässä pykälässä säädetystä ei saa sopimuksin poiketa kiinteistön haltijan vahingoksi, jos kysymys on asumisessa syntyvästä jätteestä.

10 luku

Suunnittelu ja ohjaus

87 § (15.7.2021/714)

Valtakunnallinen jätesuunnitelma

Ympäristöministeriön on tämän lain tarkoituksen toteuttamisen ja säännösten täytäntöönpanon edistämiseksi valmistettava valtioneuvoston hyväksyttäväksi valtakunnallinen jätesuunnitelma. Suunnitelmassa on esitettävä arvio jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen sekä jätehuollon nykytilasta, näitä koskevat tavoitteet ja toimet tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien toimet roskaantumisen ehkäisemiseksi ja roskaantuneiden alueiden siivoamiseksi. Suunnitelmassa voidaan esittää myös alueellisista oloista johtuvia tavoitteita ja toimia jätehuollon kehittämiseksi. Suunnitelmaan on liitettävä arvio sen vaikuttavuudesta. Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskeva valtakunnallisen jätesuunnitelman osa voidaan laatia erillisenä suunnitelmana.

Ympäristöministeriön on seurattava ja arvioitava valtakunnallisen jätesuunnitelman ja erillisen suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta vähintään joka kuudes vuosi sekä tarvittaessa valmistettava tarkistettu suunnitelma valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Suunnitelmaa valmisteltaessa tai tarkistettaessa on noudatettava, mitä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa (200/2005) ja sen nojalla säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelusta ja sisällöstä sekä suunnitelman toteutumisen seurannasta ja arvioinnista.

88 § (15.7.2021/714)

Alueellinen yhteistyöryhmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asetettava alueellinen yhteistyöryhmä tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai tarkoitukseen asia voi liittyä. Elinkeino-,

liikenne- ja ympäristökeskukset voivat asettaa yhteistyöryhmän yhdessä, jos se on tarpeen tehtävän hoitamiseksi alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yhteistyöryhmän on alueellaan edistettävä valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpanoa ja seurattava toimeenpanon toteutumista. Sen on myös koottava ja toimitettava ympäristöministeriölle valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua tai sen tarkistamista varten tarpeelliset tiedot alueen jätteenkäsittelykapasiteetista ja jätehuollon järjestämisestä sekä jätehuollon kehittämistarpeista.

Kunnan on annettava alueelliselle yhteistyöryhmälle ja tämän edelleen ympäristöministeriölle valtakunnallisen jätesuunnitelman laadintaa varten tarpeelliset tiedot kunnassa syntyvistä jätteistä, jätehuollon järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevista kehittämistavoitteista.

89–90 §

89–90 § on kumottu L:lla 15.7.2021/714.

91 § (15.7.2021/714)

Kunnan jätehuoltomääräykset

Kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä:

- 1) 32 §:ssä tarkoitetussa toiminnassa syntyvän jätteen määrän vähentämisestä, lajittelusta syntypaikalla, vastaanottopaikan järjestämisestä kiinteistöllä, toimittamisesta alueelliseen vastaanottopaikkaan, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;
- 2) 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöillä tai jätteen vastaanottoaikoilla sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista;
- 3) toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi;
- 4) velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja 1 kohdassa tarkoitetuista jätteistä ja niiden jätehuollosta, mukaan lukien 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista ja 41 a §:n mukaisesta biojätteen käsittelystä.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annettavat määräykset voivat koskea myös muun kuin 32 §:ssä tarkoitetussa toiminnassa syntyvän jätteen kompostointia tai muuta vastaavaa jätteen, mukaan lukien saostus- ja umpisäiliölietteen pienimuotoista käsittelyä sen syntypaikalla, ei kuitenkaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristöluvanvaraista tai rekisteröitävää jätteen käsittelyä.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla annettavilla jätteen kiinteistöittäistä erilliskeräystä koskevilla määräyksillä voidaan velvoittaa valtioneuvoston asetuksessa säädettyä laajempaan erilliskeräykseen, jos se on tarpeen 15 §:n 1 momentin täytäntöön panemiseksi. Määräyksillä voidaan myös sallia asetuksessa säädettyä suppeampi erilliskeräys määräajaksi ja korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan, jos jokin 15 §:n 2 momentin mukaisista erilliskeräysvelvollisuudesta poikkeamisen edellytyksistä täyttyy.

Kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein.

92 §

Menettely kunnan jätehuoltomääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan jätehuoltomääräysten antamista kunnan on varattava asianomaiselle elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Kunnan on tiedotettava jätehuoltomääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla tietoverkossa. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi asianomaiselle

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä aluehallintovirastolle.

93 § (15.7.2021/714)

Jäteneuvonta

Kunnan on järjestettävä neuvontaa, tiedotusta ja valistusta 32 §:ssä tarkoitetussa toiminnassa syntyvän jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, lajittelun tehostamiseksi, erilliskeräyksen lisäämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi sekä mainitusta toiminnasta aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi. Neuvonnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota elintarvikejätteen määrän vähentämiseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 3 §:n 2 momentin mukaista tehtävää suorittaessaan erityisesti edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuoajalle säädetyn selvällövelvollisuuden toteutumista.

L elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 897/2009 nimike on muutettu L:lla 382/2023, joka tulee voimaan 1.1.2025, ks. L elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta 897/2009.

11 luku

Jätehuolto- ja tuottajarekisteriin hyväksyminen ja merkitseminen

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Sen, joka aikoo harjoittaa jätteen ammattimaista kuljettamista tai toimia jätteen välittäjänä, on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin.

Hakemus tehdään sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. Jos toimivaltainen viranomainen ei mainitulla perusteella ole osoitettavissa, hakemus tehdään toiminnanharjoittajan kotipaikan mukaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on tehtävä hakemus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Hakemus on tehtävä viranomaisen sähköisessä asiointipalvelussa. Hakemuksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai paperisena, jos hakemuksen laatiminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemus suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Vieraskielisistä todistuksista on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. (22.6.2022/494).

Hakemuksessa on oltava sen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta, toiminnasta ja toiminta-alueesta. Lisäksi hakemuksessa on esitettävä selvitys toiminnanharjoittajan ammattitaidosta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja sen käsittelystä.

95 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Toiminta hyväksytään jätehuoltorekisteriin, jos:

- 1) toimintaa harjoitetaan ammattitaitoisesti ja toiminnassa käytettävä laitteisto ja kalusto ovat teknisesti asianmukaisia;
- 2) toiminnanharjoittaja ei ole kuluvan vuoden tai sitä edeltävän kolmen kalenterivuoden aikana elinkeinotoiminnassaan osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta tämän lain säännöksistä ja toimintaa harjoitetaan aiheuttamatta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) jätteen välittäjällä on kotipaikka Suomessa tai toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;
- 4) jätteen kuljettajalla on liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 3 §:ssä tarkoitettu tavaraliikennelupa tai kevyt tavaraliikennelupa mainitussa laissa säädettyjen edellytysten mukaisesti taikka jätteen kuljettajalla, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on mainitun lain 20 §:ssä tarkoitettu International

Transport Forumin kuljetuslupa taikka Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuva kuljetuslupa;

5) toiminnanharjoittajan, jonka toimintaan ei vaadita 4 kohdassa tarkoitettua liikennelupaa tai jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on lisäksi oltava luotettava.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua toiminnanharjoittajaa ei pidetä luotettavana, jos:

1) se on kuluvan vuoden tai sitä edeltävän kolmen kalenterivuoden aikana toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- tai maksuvelvollisuuksien hoitamisen; tai

2) sillä on maksukykyynsä nähden vähäistä suurempia velkoja perittävänä ulosotossa tai velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuusestetodistuksin; tai

3) se on asetettu konkurssiin.

Sellaisen 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun toiminnanharjoittajan, joka on sijoittautunut Suomen ulkopuolelle, on toimitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot hakijan sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla.

95 a § (22.6.2022/494)

Vastavuoroinen tunnustaminen

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa 94 §:ssä tarkoitetun hakemuksen sijaan todistuksen rekisteröinnistä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi (*vastavuoroinen tunnustaminen*). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä. Todistuksen lisäksi on toimitettava muut jätehuoltorekisteriin merkitsemiseen tarvittavat tiedot toiminnanharjoittajasta, Suomessa harjoitettavasta toiminnasta sekä toiminta-alueesta Suomessa. Tiedot on toimitettava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Todistuksesta on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta todistuksesta ja viranomaiselle toimitettavista muista tiedoista sekä niiden käsittelystä viranomaisessa.

96 § (22.6.2022/494)

Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tai tehtävä vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä jätehuoltorekisteriin. Päätös tai tieto merkinnästä on toimitettava hakijalle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle päätös tai tieto merkinnästä tehdään suomeksi tai ruotsiksi. Päätöksestä tai merkinnästä on toimitettava tarvittaessa englanninkielinen käännös toiminnanharjoittajalle. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt tai merkinnyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös ja vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä ovat voimassa toistaiseksi tai määräajan. Vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä tehdään määräajaksi, jos rekisteröinti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa on tehty määräajaksi.

Päätöksessä voidaan antaa määräyksiä 95 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi, jätteitä koskevasta kirjanpidosta, velvollisuudesta toimittaa valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja viranomaiselle ja muista toiminnan valvomiseksi tarpeellisista toiminnoista. Määräyksillä voidaan tarvittaessa rajoittaa toiminta koskemaan lajiltaan tai laadultaan tiettyntyyppistä jätettä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen, päätöksen ja vastavuoroista tunnustamista koskevan merkinnän olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin. Jos toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, tieto päätöksen antamisesta tai tehdystä merkinnästä on toimitettava näille muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella rekisteriin merkitty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, siitä on viivytyksettä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus tai toimitettava 95 a §:ssä tarkoitettu todistus ja muut mainitussa pykälässä tarkoitetut tiedot. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävät muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti. Jos toiminta lopetetaan, toiminnanharjoittajan tiedot on poistettava jätehuoltorekisteristä.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella tehtyä merkintää voidaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Ote jätehuoltorekisteristä

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaan päätökseen on liitettävä ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista. Ote jätehuoltorekisteriin merkityistä tiedoista on annettava myös vastavuoroista tunnustamista koskevasta merkitsemisestä. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle on toimitettava otteesta tarvittaessa englanninkielinen käännös. Otteeseen on merkittävä tieto siitä, mihin mennessä ote on tarkistettava. Kuljettajan, jonka toiminta on hyväksytty tai merkitty rekisteriin, on pidettävä ote mukana kuljetuksen aikana ja pyydettyä esitettävä se valvontaviranomaisille ja poliisille. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä otteeseen sisällytettävistä tiedoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyn tai merkityn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

- 1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;
- 2) toiminnanharjoittaja ei enää ole 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava eikä toiminnanharjoittaja ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkohtaa;
- 3) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai
- 4) toiminnanharjoittaja on elinkeinotoiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta tämän lain säännöksistä tai on toistuvasti rikkonut päätöksen määräyksiä viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta ja toiminnasta aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttamista tai raukeamista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on poistettava jätehuoltorekisteristä tiedot toiminnanharjoittajasta, jonka hyväksyminen tai merkitseminen peruutetaan tai raukeaa.

Ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin

Sen, joka aikoo harjoittaa jätteen ammattimaista keräystä, on tehtävä ilmoitus 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella keräystä harjoitetaan. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen keräyksen aloittamista. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos keräys edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa tai hyväksytään osana ympäristöluvanvaraista muuta toimintaa. (6.6.2014/410).

Ilmoituksessa on oltava toiminnan jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta ja toiminnasta, kuten kerättävistä jätteistä, jäteastioista ja vastaanottopaikkojen sijainnista, sekä toimista terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos ilmoitetut tiedot muuttuvat olennaisesti tai jos toiminta lopetetaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä. (22.6.2022/494).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on merkittävä ilmoituksen tiedot jätehuoltorekisteriin 142 §:n mukaisesti ja ilmoitettava merkitsemisestä ilmoituksen tekijälle. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on poistettava merkintä, jos toiminta lopetetaan, ja ilmoitettava merkinnän poistamisesta ilmoituksen tekijälle. (22.6.2022/494).

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Edellä 48 §:ssä säädetyn tuottajan, 62 §:ssä säädetyn tuottajayhteisön ja 68 §:ssä säädetyn juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on tehtävä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hakemus 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Hakemus on tehtävä hyvissä ajoin siten, että käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto voidaan turvata.

Hakemuksessa on yksilöitävä hakija ja selostettava tämän harjoittama toiminta. Hakemuksessa on oltava sen käsittelemiseksi ja toiminnan asianmukaisuuden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotosta ja siitä tiedottamisesta, uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta. Kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on lisäksi esitettävä selvitys 61 §:ssä säädetystä vakuudesta. Tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hakemuksessa on esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista, säännöistä ja muista asiakirjoista sen arvioimiseksi, täyttääkö toiminta tässä laissa säädetty vaatimukset. Edellä 66 b §:ssä tarkoitettua valtuutettua edustajaa on hakemuksessaan annettava lisäksi tiedot valtuutuksen antajasta ja tuottajista, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuvaihteluvelvoitteista valtuutusta koskevien tuotteiden osalta. (22.6.2022/494).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja käsittelystä.

102 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

Tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä hyväksytään tuottajarekisteriin, jos:

- 1) toiminta täyttää tässä laissa ja sen nojalla säädetty vaatimukset;
- 2) käytöstä poistettavien tuotteiden tai juomapakkausten vastaanotto järjestetään tämän lain ja sen nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisesti;
- 3) tuotteiden uudelleenkäytössä ja käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuollossa noudatetaan tässä laissa ja sen nojalla säädettyjä uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä koskevia velvoitteita ja otetaan huomioon näitä koskevat tavoitteet.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytyksenä on, että:

- 1) tuottajayhteisö on perustettu ja toimii 62, 63 ja 63 a §:n mukaisesti sekä juomapakkausten palautusjärjestelmä 68 ja 69 §:n mukaisesti;

2) tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä on esittänyt 64 §:n mukaisen hyväksyttävän selvityksen ja toimintasuunnitelman.

(15.7.2021/714).

Kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi 61 §:ssä säädetyn vakuuden asettaminen. (6.6.2014/410).

103 §

Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Päätös tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hyväksymisestä tuottajarekisteriin määrätään asian laadun mukaan olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Tuottajan hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöksessä voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä 102 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi ja muiden tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi sekä toiminnan valvomiseksi. Määräyksillä voidaan myös asettaa uusille tuottajille, tuottajayhteisöille ja juomapakkausten palautusjärjestelmien ylläpitäjille toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen asteittain kiristyviä toiminnan aloitusvaihetta koskevia velvoitteita ja tavoitteita käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotolle, uudelleenkäytölle ja hyödyntämiselle sekä juomapakkausten palautusjärjestelmän toimivuudelle, kunnes valtioneuvoston asetuksella säädetty velvoitteet ja tavoitteet koskevat niitä täysimääräisesti. Tällaisia määräyksiä voidaan antaa vain, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottoa, kuljetusta ja käsittelyä koskevin asiaankuuluvien osapuolten kanssa tehdyin aiesopimuksin tai vastaavin asiakirjoin luotettavasti osoittaa, että toiminta saatetaan valtioneuvoston asetuksen edellyttämään kuntoon päätöksessä asetettavassa määräajassa. (6.6.2014/410).

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot tuottajarekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

104 §

Ote tuottajarekisteristä

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava tuottajarekisteriin hyväksytyille juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjälle ote tuottajarekisteristä. Palautusjärjestelmän ylläpitäjän on toimitettava ote järjestelmään liittyneille jäsenille.

105 § (22.6.2022/494)

Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava tuottajarekisteriin tuottajat tai jäsenet, joiden tämän lain mukaisista velvollisuuksista tuottajayhteisö tai palautusjärjestelmän ylläpitäjä huolehtii. Valtuutetun edustajan osalta on lisäksi ilmoitettava valtuutuksen antaja ja tuottaja, joka muutoin vastaisi valtuutusta koskevien tuotteiden tuottajavastuovelvoitteista. Jos tiedot muuttuvat, myös tästä on tehtävä ilmoitus rekisteriin. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on merkittävä tiedot tuottajarekisteriin ja ilmoitettava merkinnästä ilmoituksen tekijälle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

106 §

Tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän toiminta muuttuu olennaisesti taikka jos tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän jäsenet muuttuvat, on tästä ilmoitettava viivytyksettä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskuksen on merkittävä muuttuneet tiedot tuottajarekisteriin ja tarvittaessa muutettava tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä.

Päätöstä voidaan muuttaa myös Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun ilmoittamisen ajankohdasta.

107 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa tuottajarekisteriin hyväksymisen, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti laiminlyö tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen tuottajavastuuseen perustuvan velvollisuuden järjestää käytöstä poistetun tuotteen vastaanotto, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto tai jos jotakin muuta 102 §:ssä säädettyä hyväksymisen edellytystä ei viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta saada täytettyä.

Jos tuottaja lopettaa tuottajavastuun piiriin kuuluvan toimintansa taikka tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmä puretaan tai sen toiminta lopetetaan, raukeaa hyväksyntä ilman erillistä päätöstä ja tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä poistetaan tuottajarekisteristä.

11 a luku (26.1.2024/54)

Akkujen ja paristojen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset

107 a § (26.1.2024/54)

Ilmoittamisesta vastaava viranomainen

Ympäristöministeriö toimii akkuasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuna vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisesta sekä hyväksymisestä ja nimeämisestä vastaavana viranomaisena. Ympäristöministeriö valvoo hyväksymiään ilmoitettuja laitoksia.

107 b § (26.1.2024/54)

Ilmoitetuksi laitokseksi hyväksymistä koskeva hakemus

Suomeen sijoittautuneen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on haettava ilmoitetuksi laitokseksi hyväksymistä ympäristöministeriöltä. Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia koskevista vaatimuksista säädetään akkuasetuksen 25 artiklassa.

Hakemukseen on liitettävä tiedot ja todistukset arviointilaitokselta edellytettävien vaatimusten täyttymisestä niiden akkujen ja paristojen osalta, joiden osalta laitos katsoo olevansa pätevä. Lisäksi hakemukseen on liitettävä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikön akkreditointipalvelun antama akkreditointitodistus siitä, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos täyttää akkuasetuksen vaatimukset. Jos arviointilaitos ei voi toimittaa akkreditointitodistusta, sen on toimitettava ympäristöministeriölle tarpeelliset asiakirjatodisteet, joiden avulla ympäristöministeriö voi arvioida hakijan täyttävän akkuasetuksen vaatimukset.

107 c § (26.1.2024/54)

Ilmoitetuksi laitokseksi hyväksyminen ja hyväksymisen rajaaminen tai peruuttaminen

Ympäristöministeriö hyväksyy ja nimeää vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ilmoitetuksi laitokseksi, jos laitos täyttää akkuasetuksen 25 artiklassa säädetyt vaatimukset ja akkuasetuksen 29 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja vastalauseita ei esitetä.

Hyväksymispäätöksessä määritellään ilmoitetun laitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittavat toimintaa koskevat ehdot. Päätös voidaan antaa määräajaksi.

Hyväksymisen rajaamisesta ja peruuttamisesta säädetään akkuasetuksen 31 artiklassa.

107 d § (26.1.2024/54)

Virkavastuu

Ilmoitetun laitoksen tai sen käyttämän tytäryhtiön tai alihankkijan julkista hallintotehtävää hoitavaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

107 e § (26.1.2024/54)

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen päätöksestä

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

12 luku

Jätteen kansainväliset siirrot ja aluksen siirtäminen purettavaksi (8.9.2017/626)

108 § (8.9.2017/626)

Jätteen kansainvälinen siirto ja aluksen siirtäminen purettavaksi

Jätteen kansainvälisessä siirrosta ja sen hyväksymisessä noudatetaan, mitä jätteesiirtoasetuksessa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

Aluksen siirrosta purettavaksi säädetään aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1257/2013, jäljempänä *aluskierrätysasetus*.

108 a § (23.11.2018/967)

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on se aluehallintovirasto, joka myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklan mukaisen luvan.

Aluehallintovirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa aluskierrätysuunnitelmaa koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

Suomen ympäristökeskus ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitetun aluskierrätysasetuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

Suomen ympäristökeskus seuraa aluskierrätysasetuksen toimeenpanoa Suomessa ja toimii tarvittaessa asiantuntijaviranomaisena, kun alus on tarkoitus siirtää purettavaksi aluskierrätysasetuksen 15 artiklan mukaiseen kolmannessa maassa sijaitsevaan aluskierrätyslaitokseen.

109 §

Jätteen siirto käsiteltäväksi toiseen maahan

Sen lisäksi, mitä 108 §:ssä säädetään, Suomesta toiseen maahan saa siirtää jätteen loppukäsitteltäväksi ja 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvan sekalaisen yhdyskuntajätteen hyödynnettäväksi vain, jos:

1) Suomessa ei ole teknisiä tai taloudellisia edellytyksiä taikka tarvittavia laitoksia jätteen käsittelemiseksi hyväksyttävällä tavalla;

2) jäte käsitellään ympäristönsuojelun kannalta olennaisesti paremmin kuin Suomessa;

3) jäte käsitellään tavalla, joka olisi ympäristönsuojelun kannalta hyväksyttävä Suomessa ja joka on kokonaiskustannuksiltaan olennaisesti edullisempi kuin käsittely Suomessa;

4) siirto tehdään uuden käsittelymenetelmän kokeilemiseksi tai muuta koetoimintaa varten; tai

5) muun kuin vaarallisen jätteen siirto perustuu jätehuollon alueelliseen yhteistyöhön Suomen ja Ruotsin tai Suomen ja Norjan kuntien kesken.

110 §

Jätteen siirto käsiteltäväksi Suomeen

Sen lisäksi, mitä 108 §:ssä säädetään, Suomeen saa siirtää jätteen käsiteltäväksi vain, jos Suomessa syntyvän jätteen loppukäsittely tai 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvan sekalaisen yhdyskuntajätteen hyödyntäminen ei tämän vuoksi esty tai viivästy.

Jos kysymys on jätteen siirrosta loppukäsiteltäväksi Suomeen, siirron hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) vaarallinen jäte poltetaan siihen erikoistuneessa laitoksessa;
- 2) jäte käsitellään biologisesti tai fysikaaliskemiallisesti; tai
- 3) jätteen sijoittaminen maahan, maan päälle tai erityisesti suunnitellulle kaatopaikalle taikka muun kuin vaarallisen jätteen polttaminen perustuu jätehuollon alueelliseen yhteistyöhön Suomen ja Ruotsin tai Suomen ja Norjan kuntien kesken.

111 §

Jätteen kansainvälisen siirron kieltäminen laittoman siirron tai maksun laiminlyönnin johdosta

Suomen ympäristökeskus voi kieltää jätteen kansainvälisen siirron, jos:

- 1) jätteensiirtoasetuksen 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitetun vastaanottajan tai 15 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekijän on tuomiolla tai päätöksellä todettu syyllistyneen mainitun artiklan 35 kohdassa tarkoitettuun laittomaan siirtoon; tai
- 2) ilmoituksen tekijä on jättänyt maksamatta aikaisempaan jätteen siirtoon liittyneen Suomen ympäristökeskuksen määräämän ilmoituksen käsittelymaksun.

112 §

Jätteensiirtoasetuksen vientikiellon soveltaminen eräissä tilanteissa

Suomen ympäristökeskus voi päättää, että:

- 1) jätteensiirtoasetuksen 36 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vientikielto ei poikkeustapauksessa koske tiettyä asetuksen liitteessä V vaaralliseksi jätteeksi luokiteltua jätettä, jos ilmoituksen tekijä luotettavasti osoittaa, ettei jätteellä ole yhtään 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vaaraominaisuutta;
- 2) jäte voidaan poikkeustapauksessa luokitella vaaralliseksi jätteeksi ja sen vuoksi soveltaa jätteensiirtoasetuksen 36 artiklan 1 kohdan mukaista vientikieltoa, vaikka jätettä ei mainita asetuksen liitteessä V tai se mainitaan sanotun liitteen osan 1 luettelossa B, jos kyseisellä jätteellä on jokin 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu vaaraominaisuus.

Suomen ympäristökeskuksen on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä ilmoitettava asiasta vastaanottomaan toimivaltaiselle viranomaiselle. Päätöksen jäljennös on lähetettävä tiedoksi muille asianomaisille lupa- ja valvontaviranomaisille. Suomen ympäristökeskuksen on myös kunkin kalenterivuoden loppuun mennessä ilmoitettava päätöksestä ympäristöministeriölle ja Euroopan komissiolle.

113 §

Jätteensiirtoasetuksen 18 artiklan mukaisen jätteen kansainvälinen siirto

Suomen ympäristökeskuksella on oikeus pyynnöstä saada jätteen kansainvälisestä siirrosta vastaavalta tai jätteen kuljettajalta jätteensiirtoasetuksen liitteessä VII tarkoitetut tiedot asetuksen 18 artiklassa tarkoitetuista jätteistä, jos se on tarpeen asetuksen noudattamisen valvontaa sekä asetuksen täytäntöönpanoa varten.

114 §

Jätteen hyödyntämislaitoksen ennakko hyväksyntä

Suomen ympäristökeskus voi hakemuksesta myöntää Suomessa sijaitsevan jätteen hyödyntämislaitoksen toiminnanharjoittajalle jätteensiirtoasetuksen 14 artiklassa tarkoitetun ennakko hyväksynnän jätteen

vastaanottamiseen toisesta Euroopan talousalueeseen tai Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön (OECD) kuuluvasta valtiosta. Ennakkohyväksyntää ei voida myöntää jätteen siirtoaasetuksen 2 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun väliaikaisen hyödyntämistoiminnan eikä koetoiminnan harjoittajalle.

Ennakkohyväksyntä voidaan myöntää, jos:

- 1) toiminnanharjoittajalla on hyödyntämistoiminnalle ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa;
- 2) toiminnanharjoittajalla on riittävä asiantuntemus jätteen kansainvälisistä siirroista;
- 3) toiminnanharjoittajalla on organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009 mukainen tai muu vastaava ympäristöasioiden hallintajärjestelmä; ja
- 4) toiminnanharjoittaja on aiemmin toteuttamissaan jätteen kansainvälisissä siirroissa huolehtinut tämän lain, jätteen siirtoaasetuksen ja ympäristönsuojelulain mukaisista velvollisuuksistaan.

Suomen ympäristökeskuksen on tehtävä päätös ennakkohyväksyntää koskevasta hakemuksesta. Päätöksessä on yksilöitävä jätelajit ja hyödyntämismenetelmä sekä laitos, jota hyväksyntä koskee. Ennakkohyväksyntä on määräaikainen ja se myönnetään enintään kymmeneksi vuodeksi.

Ennakkohyväksyntää koskevassa hakemuksessa on oltava hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta, laitoksesta ja sen toiminnasta sekä suunnitelluista jätteiden kansainvälisistä siirroista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ennakkohyväksyntää koskevan hakemuksen ja päätöksen sisällöstä.

115 §

Jätteen kansainvälisen siirron hyväksymistä tai ennakkohyväksyntää koskevan päätöksen muuttaminen ja peruuttaminen

Suomen ympäristökeskus voi omasta aloitteestaan muuttaa jätteen kansainvälisen siirron hyväksymistä tai ennakkohyväksyntää koskevaa päätöstään, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Jätteen kansainvälisen siirron hyväksymistä koskeva päätös voidaan peruuttaa, jos jokin jätteen siirtoaasetuksessa tai tässä laissa säädetty siirron edellytys ei enää täyty. Ennakkohyväksyntää koskeva päätös voidaan peruuttaa, jos jokin hyväksynnän 114 §:ssä säädettyistä edellytyksistä ei enää täyty.

116 §

Jätteen kansainvälisen siirron vakuus

Jätteen siirtoaasetuksen 6 artiklan mukaiseksi vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

117 § (15.7.2021/714)

Tullin tehtävät

Tullin on tarvittaessa pysäytettävä jätteen kansainvälinen siirto, joka ei täytä jätteen siirtoaasetuksen tai tämän lain vaatimuksia ja ilmoitettava asiasta Suomen ympäristökeskukselle jatkotoimista päättämistä varten.

Tulli voi määrätä Suomen tullitoimipaikat, joiden kautta jäte on siirrettävä Euroopan talousalueelle tai Euroopan talousalueelta.

117 a § (6.6.2014/410)

Käytettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskevat erityissäännökset

Jos käytetty sähkö- ja elektroniikkalaitteita aiotaan siirtää toiseen maahan tuotteena eikä jätteenä, laitteen haltijan on osoitettava luokituksen oikeellisuus laitteen myyntiä tai omistusoikeuden siirtoa koskevalla laskulla tai sopimuksella, toimintakunnon testaustodistuksella, rahtikirjalla tai laitteen kuntoa tai laatua koskevalla muulla vastaavalla todisteella, selvityksellä tai asiakirjalla sekä esittämällä näyttö siitä, että laite

on asianmukaisesti suojattu siirron aikaisilta vahingoilta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käytetyn sähkö- ja elektroniikkalaitteen luokittelumiseksi tuotteeksi tarpeellisista todisteista, testausmenetelmistä, testaustuloksista, selvityksistä ja muista tiedoista sekä laitteen vahingoilta suojaamiseksi tarpeellisista riittävästä toimista. Vaadittavat tiedot ja toimet voivat olla laitetyypeittäin, käyttäjäryhmittäin tai käyttökohteittain erilaisia.

Jos käytetyn sähkö- ja elektroniikkalaitteen luokittelusta tuotteeksi ei voida osoittaa 1 momentin mukaista näyttöä, laitetta on pidettävä jätteenä ja sen siirtoa toiseen maahan jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettuna laittomana siirtona.

Tarpeellisen näytön osoittamisesta siitä, että käytetty sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole jätettä, säädetään lisäksi jätteensiirtoasetuksen 50 artiklan 4 a–4 d kohdassa. (17.12.2015/1518).

117 b § (15.7.2021/714)

Asianmukaisuuden osoittaminen siirrettäessä jätettä Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Sen, joka siirtää jätettä Euroopan talousalueen ulkopuoliseen maahan käsiteltäväksi, on voitava jätteensiirtoasetuksen mukaisesti osoittaa, että jätteen käsittely talousalueen ulkopuolella on kyseisen asetuksen vaatimusten mukaista ja tapahtuu olosuhteissa, jotka suurelta osin vastaavat asiaa koskevassa Euroopan unionin ympäristölainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia.

117 c § (15.7.2021/714)

Jätettä toiseen maahan siirtävän selvilläolo-, kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätettä toiseen maahan hyödynnettäväksi siirtävän on oltava selvillä ja pidettävä kirjaa seuraavista tiedoista siinä laajuudessa kuin on tarpeen jätettä koskevien tietojen laskennasta, todentamisesta ja toimittamisesta annetuissa Euroopan unionin säädöksissä edellytettyjen tietojen tuottamiseksi:

1) jätteen uudelleenkäytön valmistelussa, kierrätyksessä, hyödyntämisessä tai näitä edeltävissä valmistelutoimissa syntyvien jätteiden laatu, laji, määrä, toimituspaikka ja käsittelytapa;

2) uudelleenkäytön valmistelussa, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvät uudet tuotteet ja materiaalit sekä niiden määrä ja käyttötarkoitus tuote- ja materiaaliryhmittäin eriteltyinä.

Tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista kirjanpitotiedoista on toimitettava vuosittain Suomen ympäristökeskukselle tai tämän 142 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ylläpitämään rekisteriin. Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitettulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamia jätteitä koskevat kirjanpitotiedot.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) jätteistä, joita 1 momentissa tarkoitettu selvilläolo- ja kirjanpito-velvollisuus koskee;

2) 1 momentissa tarkoitettuun kirjanpitoon ja 2 momentissa tarkoitettuun tiivistelmään sisällytettävistä tiedoista;

3) 2 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta Suomen ympäristökeskukselle.

13 luku

Valvonta ja hallintopakko

118 § (15.7.2021/714)

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on:

1) toiminta, jossa syntyy vähintään 100 tonnia jätettä vuodessa;

2) toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä tai POP-jätettä;

- 3) ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 ja 2 olevassa 13 kohdassa tarkoitettu jätteen ammattimainen tai laitospäinen käsittely, ei kuitenkaan mainitun lain 32 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu käsittely;
- 4) toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista;
- 5) elintarviketeollisuuden toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan ilmoituksenvaraista;
- 6) 94 §:ssä tarkoitettu jätteen kuljettaminen ja välittäjänä toimiminen sekä 100 §:ssä tarkoitettu jätteen keräys.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteen uudelleenkäytön valmistelussa, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvistä tuotteista ja materiaaleista, jos kysymyksessä on 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu toiminta.

Aikaisemmalle jätteen haltijalle ja 48 §:ssä tarkoitetulle tuottajalle on pyynnöstä annettava näiden luovuttamien jätteiden jätetuotoa koskevat kirjanpitoliedot.

Elohopeajätteen väliaikaisesta varastoinnista huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien sekä elohopeajätteen muuntamisesta ja tarvittaessa kiinteyttämisestä huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien velvollisuudesta perustaa rekisteri elohopeajätteen jäljittämiseksi ja tiedonantovelvollisuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään elohopea-asetuksen 14 artiklassa.

118 a § (15.7.2021/714)

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus elintarvikejätteestä

Elintarvikelain (297/2021) 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun elintarvikealan toimijan on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyvän elintarvikejätteen määrästä ja käsittelystä. Kirjanpitoon on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä myös arvio jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen kokonaismäärästä. Velvollisuus ei kuitenkaan koske elintarvikelain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuja toimijoita, jotka ovat suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan ulkopuolella, alkutuotannon toimijoita eikä yleishyödyllisiä yhteisöjä. Kirjanpitoliedot on säilytettävä paperisena tai sähköisesti kuusi vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista. Toiminnan valvonnan tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä kirjanpitolietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle tai tämän ylläpitämään tietojärjestelmään sekä 1 momentissa säädettyä lyhyemmästä kirjanpitolietojen säilyttämisen määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on ilmeisen tarpeeton.

119 § (15.7.2021/714)

Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden käsittely

Edellä 118 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoon on sisällytettävä myös tiedot mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitettussa toiminnassa syntyneen jätteen määrästä suhteessa liikevaihdolla, työntekijöiden määrällä tai muulla vastaavalla tavalla ilmaistuun toiminnan laajuuteen (*ominaisjättemäärä*). Mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitetun toiminnan kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvien tuotteiden ja materiaalien määrästä ja käyttötarkoituksesta tuote- ja materiaalityhmittäin eriteltyinä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista toiminnoittain, jätelajeittain tai tuote- tai materiaalityhmittäin eriteltyinä sekä ominaisjättemäärän laskemisesta. Toiminnan valvonnan tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä kirjanpitolietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle tai tämän ylläpitämään tietojärjestelmään.

Kirjanpitoliedot on säilytettävä paperisena tai sähköisesti kuusi vuotta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tätä lyhyemmästä määräajasta, jos kuuden vuoden säilytysaika on toiminnan valvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

120 §

Toiminnanharjoittajan seuranta- ja tarkkailuvelvollisuus

Edellä 118 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittajan on seurattava ja tarkkailtava järjestämäänsä jätehuoltoa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti sen varmistamiseksi, että toiminta täyttää sille tässä laissa ja sen nojalla säädetyt ja määrätyt vaatimukset ja että valvontaviranomaiselle voidaan antaa toiminnan valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Toiminnanharjoittajan on myös huolehdittava siitä, että jätehuollosta vastaavat henkilöt perehdytetään toiminnan seurantaan ja tarkkailuun ja että heille annetaan siitä riittävät tiedot. Toiminnanharjoittajan on viivytyksettä ryhdyttävä toimiin seurannan ja tarkkailun perusteella havaittujen toiminnan puutteiden poistamiseksi.

Ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä. Suunnitelmaan on sisällytettävä tarpeelliset tiedot jätehuollon seurannan ja tarkkailun järjestämiseksi. Jos käsiteltävän jätteen laatu tai määrä taikka käsittelyn järjestelyt muuttuvat, toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätehuollon seurannan ja tarkkailun järjestämisestä samoin kuin 2 momentissa tarkoitetun jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman sisällöstä.

121 § (15.7.2021/714)

Velvollisuus laatia siirtoasiakirja

Jätteen haltijan on ennen jätteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspaikassa sekä kuljettajasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettu jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle ja sen säilyttämisestä. Jätteen kansainvälisessä siirrossa käytettävästä siirtoasiakirjasta säädetään jätteesiirtoasetuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista.

121 a § (15.7.2021/714)

Siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt

Edellä 121 §:ssä tarkoitettu siirtoasiakirja on laadittava sähköisenä. Siirtoasiakirjan tietojen on oltava koneluettavassa muodossa. Siirtoasiakirjaan tehtävät muutokset on voitava havaita jälkikäteen ja muutokset on tehtävä niin, etteivät alkuperäiset tiedot häviä. Siirtoasiakirjan on oltava luettavissa jätteen siirron aikana ja siinä olevien tietojen on oltava saatavissa kaikille siirtoon osallistuville. Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljetettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto sähköisellä allekirjoituksella, sähköisellä leimalla tai muulla luotettavalla sähköisellä todentamismenetelmällä. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siirtoasiakirjan tiedot kolmen vuoden ajan siirron päättymisestä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, siirtoasiakirja voidaan laatia paperisena asiakirjana, jos sähköisen asiakirjan laatimiselle ei ole edellytyksiä. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että paperinen siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Paperiseen siirtoasiakirjaan on tehtävä 1 momentissa tarkoitetut vahvistukset allekirjoituksilla tai muilla järjestelyillä, jos tämä ei heikennä vahvistuksen luotettavuutta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siirtoasiakirjan muodosta ja käytöstä sekä siinä olevien tietojen vahvistamisesta.

121 b § (22.6.2022/494)

Siirtoasiakirjan tietojen toimittaminen rekisteriin

Siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan tai kotitaloudesta jätettä noudettaessa jätteen kuljettajan, on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin. Tiedot on toimitettava ilman aiheutonta viivytystä teknisen rajapinnan kautta. Paperisen siirtoasiakirjan tiedot on toimitettava rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siirron päättymisestä sähköisessä asiointipalvelussa. Tiedot voi toimittaa myös muulla rekisterinpitäjän kanssa erikseen sovitulla tavalla, jos tietojen toimittaminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Jätteen haltija tai kotitaloudesta jätettä noudettaessa jätteen kuljettaja vastaa antamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteriin toimitettavista tiedoista.

122 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-asetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta;

2) tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista, toiminnassa syntyvistä tämän lain 5 a §:ssä tarkoitetuista sivutuotteista, 5 b §:ssä tarkoitetusta hyödynnetyn jätteen jätteeksi luokittelun päättymisestä ja näitä koskevista arviointiperusteista sekä valmistettavista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;

3) tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitettulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä;

4) tarpeelliset tiedot Suomesta käsin toimivalta etämyyjältä tämän toiseen valtioon myymistä tuottajavastuunalaisista tuotteista ja tuottajavastuuvélvoitteiden hoitamisesta kyseisessä maassa.

(15.7.2021/714).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja toiminnanharjoittajan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta ja taloudesta, jotka ovat välttämättömiä 95 §:n 2 momentissa tarkoitettujen luotettavuuden selvittämiseksi sekä Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot 95 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettusta liikenneluvasta. (22.6.2022/494).

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella tai sen määräämällä virkamiehellä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitettua käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä tai viennistä taikka uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella tai sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta kunnalle 5 luvussa säädetyn jätehuollon järjestämistä koskevan tehtävän hoitamista varten tarpeelliset tiedot.

Ympäristöministeriöllä on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä valvonnan suorittamiseksi välttämättömät akkuasetuksen 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tiedot sellaiselta ilmoittamaltaan vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokselta, jota akkuasetuksessa säädetty velvoitteet koskevat. (26.1.2024/54).

123 § (5.11.2021/917)

Tarkastusoikeus

Edellä 24 ja 25 §:ssä tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla ja niiden määräämillä virkamiehillä ja viranhaltijoilla on muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä täytäntöönpanoa varten oikeus:

- 1) kulkea toisen alueella ja päästä paikkaan, jossa harjoitetaan tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa;
- 2) tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia;
- 3) suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä;
- 4) tarkkailla toiminnan ympäristö- ja terveysvaikutuksia.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella ja sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus tehdä kunnalle 5 luvussa säädetyn jätehuollon järjestämistä koskevan tehtävän hoitamista varten tarpeellisia tarkastuksia muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa sekä saada tarkastusta varten tarpeelliset tiedot.

Tarkastettavan paikan haltijan on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle taikka virkamiehelle tai viranhaltijalle kirjallisina tai sähköisessä muodossa tarkastusta varten asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus saada jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

Valvontaviranomainen voi päättää, että tarkastettavan paikan haltijan on maksettava mittauksista tai tutkimuksista aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos tämä on perusteltua lain toimeenpanon valvontaa varten. Maksun suuruuden määräämisestä säädetään valtion maksuperustelaissa. Mittauksen tai tutkimuksen tulokset on annettava tiedoksi tarkastettavan paikan haltijalle.

124 § (1.12.2017/834)

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määrääjoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

- 1) harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä;
- 2) syntyy vaarallista jätettä;
- 3) harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;
- 4) toimitaan jätteen välittäjänä;
- 5) toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomainen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuissa suunnitelmissa on esitettävä tarkastusten tavoitteet ja painopisteet, suunnitelman kattama maantieteellinen alue, suunnitellut tarkastukset ja niiden tiheys, tarkastuksiin osallistuvat viranomaiset ja niiden yhteistyötä koskevat järjestelyt sekä muut tarkastusten asianmukaiseksi toteuttamiseksi tarpeelliset seikat. Suunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja se on

saatettava tarpeen mukaan ajan tasalle. Tarkastuksia ja muuta valvontaa koskevien suunnitelmien sisällöstä ja tarkastusten toteuttamisesta säädetään lisäksi jätteesiirtoasetuksen 50 artiklassa.

Ympäristöluvanvaraisten tai rekisteröitävien 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimintojen tarkastuksista ja niiden muusta valvonnasta säädetään lisäksi ympäristönsuojelulaissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksia koskevien suunnitelmien sisällöstä ja laatimisesta, riskinarvioinnista sekä tarkastusten ja muun valvontatoiminnan järjestämisestä.

125 §

Yksittäisen määräyksen antaminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa muuta kuin ympäristöluvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja roskaantumisen tai muiden haittojen merkittävyys.

126 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Valvontaviranomainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; (24.8.2018/757).

2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;

3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa.

Väliaikaisista toimista aiheutuneista kustannuksista vastaa se, joka on toiminut säännösten tai määräysten vastaisesti.

Määräyksen voi toimialallaan antaa kiireellisessä tapauksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräämä viranhaltija. Asia on kuitenkin viivytyksettä saatettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätettäväksi.

127 § (5.11.2021/917)

127 § on kumottu L:lla 5.11.2021/917.

128 § (20.12.2022/1096)

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitetun päätöksen mukaista korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumus selvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tuottajaa saattamasta 48 §:ssä tarkoitettua tuotetta markkinoille, kunnes tuottaja on hyväksytty tai merkitty 142 §:n mukaiseen tuottajarekisteriin tai kunnes tuottaja on suorittanut 48 e §:ssä tarkoitetun päätöksen mukaisen maksuvelvollisuutensa tai 48 f §:n mukaisen velvollisuuden tehdä koostumusselvitys.

129 § (27.6.2014/528)

Uhkasakko, teettämisuha ja keskeyttämisuha

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. (15.7.2021/714).

Esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai oikeudenkäynnissä taikka laiminlyöntimaksua koskevassa asiassa ei saa luonnollisen henkilön rikosvastuuseen saattamiseksi käyttää sellaisia luonnollisen henkilön tässä laissa säädetyn tai sen nojalla määrätyn tiedonantovelvollisuuden perusteella antamia tietoja, jotka on saatu asettamalla hänelle sakon uhka velvollisuuden täyttämiseksi.

Jollei tästä laista muuta johdu, uhkasakkoa, teettämisuhaa ja keskeyttämisuhaa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

130 §

Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimen omaisuuteen kohdistuva teettämisuha on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, valvontaviranomaisella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi taikka siirtää omaisuuden myynti ulosottoviranomaisille. Mahdollinen ylijäämä on palautettava alkuperäiselle omistajalle.

131 §

Laiminlyöntimaksu

Edellä 6 luvussa tarkoitettu tuottaja on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos tämä laiminlyö 62 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden liittyä tuottajayhteisöön tai 101 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Tuottajayhteisö on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos se laiminlyö 101 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. (15.7.2021/714).

Laiminlyöntimaksua on velvollinen maksamaan myös:

- 1) tuottaja, joka laiminlyö 54 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää kirjaa ja toimittaa tiivistelmä kirjanpitoa koskevista tiedoista;
- 2) jätteen kuljettaja tai välittäjä, joka laiminlyö 94 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin tai 95 a §:ssä säädetyn velvollisuuden toimittaa todistuksen jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi; (22.6.2022/494).
- 3) jätteen kerääjä, joka laiminlyö 100 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus jätehuoltorekisteriin;
- 4) jätteen kuljettaja, joka laiminlyö 98 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukanaan otetta jätehuoltorekisteristä;
- 5) se, joka laiminlyö 121 §:ssä säädetyn siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuuden, 121 a §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää siirtoasiakirja mukana jätteen siirron aikana tai vahvistaa jätteen vastaanotto taikka 121 b §:ssä säädetyn velvollisuuden toimittaa siirtoasiakirjan tiedot 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin; (22.6.2022/494).

6–7 kohdat on kumottu L:lla 6.6.2014/410.

- 8) se, joka laiminlyö jätteesiirtoasetuksen 15 artiklassa säädetyn velvollisuuden lähettää siirtoasiakirjan jäljennös toimivaltaiselle viranomaiselle, 16 artiklassa säädetyn velvollisuuden täyttää siirtoasiakirja tai lähettää siirtoasiakirjan jäljennös toimivaltaiselle viranomaiselle, 17 artiklassa säädetyn velvollisuuden

ilmoittaa hyväksyttyä kuljetuksen suorittajaa koskevasta muutoksesta taikka laiminlyö mainitun asetuksen 18 artiklassa säädetyn asiakirjan laatimis- tai allekirjoitusvelvollisuuden tai velvollisuuden pitää asiakirja mukana siirron aikana; (15.7.2021/714).

9) jätteen siirtoa koskevan ilmoituksen tekijä, joka laiminlyö jätteensiirtoasetuksen 6 artiklan mukaisen vakuuden asettamisen ennen jätteen siirtoa.

132 §

Laiminlyöntimaksun suuruus

Laiminlyöntimaksu 131 §:n 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen tekemättä jättämisestä on yksi prosentti maksuvelvollisen edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta, kuitenkin vähintään 500 euroa ja enintään 500 000 euroa. Maksu 131 §:n 2 momentissa tarkoitettua laiminlyönnistä on vähintään 500 euroa ja enintään 10 000 euroa ottaen huomioon laiminlyönnin laatu ja laajuus sekä sillä saavutettu taloudellinen etu.

Laiminlyöntimaksua voidaan kohtuullistaa tai se voidaan jättää määräämättä, jos maksuvelvollinen osoittaa, että laiminlyönti on johtunut maksuvelvollisen erehdyksestä tai poikkeuksellisista oloista eikä maksuvelvollinen ole saavuttanut laiminlyönnin johdosta merkittävää taloudellista etua.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada laiminlyöntimaksun suuruuden määrittämistä varten Verohallinnolta yksilöimiensä yhteisöjen, yhtymien sekä liikkeen- ja ammatinharjoittajien verotusta varten antamat tiedot liikevaihdosta tai sitä vastaavasta tuotosta.

133 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Laiminlyöntimaksun määrää valvontaviranomainen. Ennen maksun määräämistä 131 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1–3 kohdissa tarkoitettua laiminlyönnistä valvontaviranomaisen on kehotettava kirjallisesti laiminlyöjää maksun määräämisen uhalla korjaamaan laiminlyöntinsä määrääikaan mennessä. Laiminlyönnin korjaamiselle on kehotuksessa varattava vähintään 30 päivän määräaika. Maksu voidaan määrätä 60 päivän kuluessa kehotuksessa asetetun määräajan päättymisestä, jos laiminlyöjä ei ole korjannut laiminlyöntiään. Ennen maksun määräämistä 131 §:n 2 momentin 4–9 kohdissa tarkoitettua laiminlyönnistä valvontaviranomaisen on ensin huomautettava laiminlyöjää kirjallisesti ja kehotettava tätä samalla maksun uhalla olemaan toistamatta laiminlyöntiä. Maksu voidaan määrätä, jos toiminnanharjoittaja toistaa laiminlyönnin seuraavan kahden vuoden aikana huomautuksen antamisesta tai edellisen maksun määräämisestä. Maksu voidaan määrätä 60 päivän aikana laiminlyönnin toteamisesta.

Laiminlyöntimaksua ei voida määrätä sille, joka on tuomittu rangaistukseen samaa asiaa koskevasta rikkomuksesta tai jos asia on vireillä esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa.

Laiminlyöntimaksu 131 §:n 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen tekemättä jättämisestä voidaan määrätä uudelleen laiminlyönnin jatkuessa, kun edellisen maksun määräämisestä on kulunut vähintään kalenterivuosi. Uuden maksun määräämisessä noudatetaan, mitä 1 momentissa säädetään.

Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksettavaksi erääntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain 4 §:n mukaisesti.

134 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 75, 125 tai 126 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

135 § (30.12.2013/1178)

Virka-apu

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä ja rajavartiolaitoksen velvollisuudesta rajavartiolaitain (578/2005) 77 §:ssä. Myös Tulli on velvollinen antamaan virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnassa.

136 § (15.7.2021/714)

Toiminta rikosasiassa

Valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus poliisille tai, jos kysymys on tullirikoksesta, ensisijaisesti Tullille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä 147 §:n 1 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on asianomistaja tuottajavastuuta koskevassa rikosasiassa ja Suomen ympäristökeskus jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa, jos yleistä etua on loukattu.

14 luku

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

137 § (19.12.2019/1421)

Muutoksenhaku

Viranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muusta kuin 96, 97 tai 99 §:n nojalla tekemästä päätöksestä ja mainituissa pykälissä säädettyjen velvoitteiden rikkomista tai laiminlyöntiä koskevasta 126 ja 133 §:ssä tarkoitettua päätöksestä tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosaa kysymyksessä olevasta toiminnasta harjoitetaan. Valitus Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 96, 97 tai 99 §:n nojalla tekemästä päätöksestä, joka koskee Suomen ulkopuolelle sijoittautunutta toiminnanharjoittajaa, tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Valitus, joka koskee Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 103, 106, 107, 126, 128 tai 133 §:n nojalla tekemää päätöstä, tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee. Valitus aluehallintoviraston 7 §:n 2 momentin nojalla tekemästä päätöksestä tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle. (22.6.2022/494).

Kunnan jätehuoltomääräysten hyväksymistä ja jätetaksaa koskevaan päätökseen sekä 37 §:n ja 43 §:n 1 momentin nojalla tehtyyn kunnan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Kunnan viranhaltijan tämän lain 126 §:n 3 momentin nojalla antamaan määräykseen ei saa hakea erikseen muutosta.

138 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

139 §

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Jätteen siirtoasetuksen sekä tämän lain 75, 96, 97, 99 ja 125–128 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Sellaisesta yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

140 §

Laiminlyöntimaksun täytäntöönpano ja palauttaminen

Laiminlyöntimaksu pannaan täytäntöön ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa noudattaen, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään. Laiminlyöntimaksun panee täytäntöön Oikeusrekisterikeskus.

Oikeusrekisterikeskus palauttaa hakemuksesta jo maksetun laiminlyöntimaksun, jos maksun määräämistä koskeva päätös kumotaan valituksen johdosta tai jos samaa rikettä koskeva asia tulee vireille tuomioistuimessa.

15 luku

Erinäiset säännökset

141 §

Jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan vastuuhenkilö

Jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seuranta ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön on oltava toiminnanharjoittajan palveluksessa ja hänellä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammattitaito.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava vastuuhenkilön riittävästä koulutuksesta.

142 § (22.6.2022/494)

Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitoliedoista;

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset pitävät jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä säädetyistä hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, sekä 100 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista ja toimivat rekisterin yhteisrekisterinpitäjinä;

3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Kukin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 rekisterinpitäjälle säädetyistä velvollisuuksista ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen osalta. Rekisterinpitäjä vastaa rekisterinsä ylläpidosta ja kehittämisestä, lukuun ottamatta jätehuoltorekisteriä, jonka ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä kehitetään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Suomen ympäristökeskus, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin merkitään toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistereihin merkittävistä olennaisista tiedoista.

Rekisterien tietoja käytetään tämän lain valvontaan, jätehuollon järjestämiseen, kehittämiseen ja suunnitteluun, jätetietojen seurantaan ja raportointiin sekä tutkimukseen ja tilastointiin. Rekisterit ovat osa ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettua ympäristönsuojelun tietojärjestelmää.

142 a § (22.6.2022/494)

Jätehuoltorekisteriä koskeva tietopalvelu

Suomen ympäristökeskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jonka tarkoituksena on välittää tietoja 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin hyväksytyistä tai merkityistä jätteen kuljettajista ja välittäjistä sekä näiden toiminnasta.

Tietopalveluun tulee sisältyä seuraavat ajantasaiset tiedot:

- 1) jätteen kuljettajan tai välittäjän nimi sekä yritys- ja yhteisötunnus tai sitä vastaava tunnus;
- 2) harjoitettava toiminta;
- 3) kotipaikka tai jos kotipaikka ei ole Suomessa, sijaintivaltio, sekä pääasiallinen toiminta-alue ja muut toiminta-alueet;
- 4) jätenimikkeet tunnusnumeroineen, joita hyväksyntä tai merkintä koskee.

Tietopalvelusta on voitava hakea tietoja ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena 2 momentissa tarkoitettuja tietoja kuitenkin siten, että 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuilla tiedoilla voi hakea tietoja vain yhdessä jätenimikkeen kanssa. Tietopalvelussa saa viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyä estämättä julkaista luonnollisista henkilöistä nimen ja yritys- ja yhteisötunnusta tai sitä vastaavaa tunnusta koskevat tiedot sekä tiedon kotipaikasta tai sijaintivaltioista.

142 b § (22.6.2022/494)

Tuottajarekisteriä koskeva tietopalvelu

Suomen ympäristökeskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jonka tarkoituksena on välittää tietoja 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyistä tuottajista, tuottajayhteisöistä, valtuutetuista edustajista ja tuottajayhteisöjen jäsenistä sekä tiedot tuottajavastuun hoitamisesta.

Tietopalveluun tulee sisältyä seuraavat ajantasaiset tiedot:

- 1) tuottajan ja tuottajayhteisön nimi sekä yritys- ja yhteisötunnus tai sitä vastaava tunnus;

- 2) 1 kohdassa tarkoitetut tiedot Suomeen sijoittautuneesta valtuutetusta edustajasta, jonka verkkokaupan alustan ylläpitäjä, toiseen valtioon sijoittautunut etäkaupalla tuotteita Suomeen myyvä tai muu tuottajaa vastaava toimija on nimennyt 66 a §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti;
- 3) 1 kohdassa tarkoitetut tiedot tuottajasta, jonka sijasta 2 kohdassa tarkoitettu valtuutettu edustaja hoitaa tuottajavastuuvaihtoehtoja sekä valtuutuksen antajasta;
- 4) tuottajan tuottajavastuualat tuoteryhmittäin ja, mikäli mahdollista, materiaalityypittain, tuoteluokittain tai tuotetyypeittäin eriteltyinä sekä tuottajayhteisöt, joihin tuottaja on liittynyt;
- 5) tuottajayhteisöt tuoteryhmittäin ja mahdollisuuksien mukaan materiaalityypittain, tuoteluokittain tai tuotetyypeittäin eriteltyinä;
- 6) tiedot tuottajayhteisöön kuuluvista tuottajista.

Tietopalvelusta on voitava hakea tietoja käyttäen hakuperusteena tuottajan, tuottajayhteisön tai valtuutetun edustajan nimeä, yritys- ja yhteisötunnusta tai sitä vastaavaa tunnusta sekä tuottajavastuualaa.

Tietopalvelussa saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä julkaista luonnollisista henkilöistä nimen ja yritys- ja yhteisötunnusta tai sitä vastaavaa tunnusta koskevat tiedot.

143 § (22.6.2022/494)

Rekisteri jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä

Kunnan jätehuoltoviranomainen pitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa ja 41 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot ja toimii rekisterin rekisterinpitäjänä. Rekisteriin merkityt kuljetusta koskevat henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Rekisteriin merkityt henkilötiedot, jotka koskevat kiinteistöllä tapahtuvaa biojätteen käsittelyä, säilytetään viisi vuotta käsittelyn päättymisestä ilmoittamisen jälkeen.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on jätehuollon seurantaan ja raportointia varten pyydettyä annettava rekisteriin tallennetut muut kuin salassa pidettävät tiedot seurannasta ja raportoinnista vastaavalle 22 §:ssä tarkoitetulle valtion viranomaiselle ja 27 §:ssä tarkoitetulle asiantuntijaviranomaiselle ja -laitokselle sähköisesti muokattavassa muodossa.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on pyydettyä annettava 43 §:ssä tarkoitetulle kunnan omistamalle yhtiölle, jolle kunta on siirtänyt jätehuollon palvelutehtävän, 1 momentissa tarkoitetusta rekisteristä muut kuin salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämiseksi. Kunnan jätehuoltoviranomaisen on annettava pakkausten tuottajayhteisölle pakkausjätteiden kuljetusta koskevat muut kuin salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä 49 c §:n 2 momentissa tarkoitetun erilliskeräyksen järjestämiseksi, jos mainitussa pykälässä tarkoitettu sovittelu päättyy tuloksettomana. Tiedot on annettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sovittelun päättymisestä ja viimeistään kaksi kuukautta ennen tuottajien erilliskeräysvelvollisuuden alkamista. Tiedot on annettava sähköisesti muokattavassa muodossa.

143 a § (29.3.2019/438)

Jätteiden ja sivuvirtojen tietöalusta

Edellä 33 §:ssä säädettyä kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua varten on jätteiden ja sivuvirtojen tietöalusta. Sitä käytetään kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun edellytyksenä olevan muun palvelutarjonnan puutteen toteamiseen, palvelua koskevien tietojen hallintaan ja käsittelyyn sekä palvelun seurantaan ja valvontaan. Sitä voidaan käyttää myös muuhun jätteiden ja sivuvirtojen vaihdantaan.

Motiva Oy ylläpitää jätteiden ja sivuvirtojen tietöalustaa sekä vastaa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa alustan sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä. Motiva Oy toimii rekisterin rekisterinpitäjänä. (22.6.2022/494).

Motiva Oy:n henkilöstöön sovelletaan sen hoitaessa 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

143 b § (22.6.2022/494)

Tiedonsaantioikeus jätehuollon rekistereistä, tuottajarekisteristä ja jätteiden ja sivuvirtojen tietolustasta

Edellä 24 §:ssä tarkoitettulla valvontaviranomaisella, Suomen ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada 142 §:ssä tarkoitetuista rekistereistä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tämän lain valvontaa, jätetietojen seurantaan, raportointia ja tutkimusta, jätehuollon kehittämistä ja suunnittelua varten taikka muiden tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Tullilla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada edellä 142 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevasta rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tämän lain valvontaa varten.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu siirtoasiakirjojen tiedot sisältävästä rekisteristä ja 2 kohdassa tarkoitettu jätehuoltorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä jätehuollon järjestämistä ja sen seurantaan varten. Edellä 121 §:ssä tarkoitetun siirtoasiakirjan laatineella, jätteen kuljettajalla ja jätteen vastaanottajalla on lisäksi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu siirtoasiakirjojen tiedot sisältävästä rekisteristä tiedot niistä jätteen siirroista, joihin kyseinen toiminnanharjoittaja on osallistunut.

Kunnan jätehuoltoviranomaisella, 24 §:ssä tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla ja Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada 143 a §:ssä tarkoitettu jätteiden ja sivuvirtojen tietolustasta 33 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettut olennaiset tiedot ja muut kunnan toissijaiseen jätehuoltopalveluun liittyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä niille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

144 § (1.12.2017/834)

Maksut

Sen lisäksi, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta, valtion viranomainen voi periä maksun:

- 1) 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin;
- 2) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen jätteesiirtoasetuksen noudattamisen valvomiseksi;
- 3) tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 126–128 §:ssä tarkoitettua kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi.

Kunnan viranomainen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin;
- 3) tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitettua kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi.

Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä, ellei 1 tai 2 momentista muuta johdu.

Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu vireillepanijalta, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

144 a § (1.12.2017/834)

Mikroyritysten valvonnasta perittävä maksu

Sen estämättä, mitä 144 §:ssä säädetään, luonnolliselta henkilöltä, joka ei harjoita taloudellista toimintaa sekä ympäristönsuojelulain 206 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettulta mikroyritykseltä perittävien tämän lain 144 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. Mikroyritykseltä perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi, mitä ympäristönsuojelulain 206 §:n 4 momentissa säädetään. Maksua ei peritä luonnolliselta henkilöltä, joka ei harjoita taloudellista toimintaa, hakemuksesta, joka koskee yksinomaan tämän lain mukaisen maksun kohtuullistamista.

145 § (1.12.2017/834)

Kustannusten ja maksujen periminen

Kunnan jätemaksu, 144 §:n 1 ja 2 momentissa säädetty maksu sekä 123 §:n 4 momentissa ja jätteesiirtoasetuksen 29 artiklassa tarkoitettut kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Edellä 48 e §:ssä tarkoitettuun päätökseen perustuvan tuottajalta perittävän korvauksen täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ulosottokaareissa (705/2007) säädetään. (20.12.2022/1096).

145 a § (20.12.2022/1148)

Sidos- ja hankintayksiköitä koskevat erityiset säännökset

Poiketen siitä, mitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 15 §:n 1 momentissa säädetään sidosyksiköihin ja 16 §:n 1 momentissa hankintayksiköihin sovellettavista prosenttiosuuksista ja euromääräisistä rajoituksista, kunnan jätehuollon toimialalla toimiviin sidosyksiköihin ja hankintayksiköihin sovellettava prosenttiosuus on kymmenen eikä niihin sovelleta 500 000 euron rajoitusta.

Muutoin noudatetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia.

146 § (15.7.2021/714)

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suoritettaessa saatuja sellaisia tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle, jotka ovat välttämättömiä tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi sekä Syyttäjälaitokselle, poliisille ja Tullille rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi Verohallinnolle voidaan luovuttaa muutoin salassa pidettäviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä jäteverolain (1126/2010) ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain toimeenpanon valvontaa varten.

147 § (15.7.2021/714)

Rangaistussäännökset

Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain (39/1889) 48 luvun 1–4 §:ssä.

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) rikkoo 13 §:n 1 momentin mukaista kieltoa hylätä tai käsitellä jätettä hallitsemattomasti,
- 2) rikkoo 15 a §:n mukaista kieltoa polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä,
- 3) laiminlyö 15 b §:n mukaisen velvollisuuden varmistaa hyödynnettävän jätteen laatu,
- 4) rikkoo 17 §:n 1 momentin mukaista vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoa,
- 5) rikkoo 18 §:n mukaista kieltoa polttaa jätettä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä,
- 6) laiminlyö 28 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,
- 7) luovuttaa jätteen muulle kuin 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle,

8) laiminlyö 31 §:n mukaisen velvollisuuden,

9) laiminlyö 35 §:n 3 momentin mukaisen velvollisuuden toimittaa jäte kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan,

10) laiminlyö 39 §:n 2 momentin mukaisen velvollisuuden antaa tiedot kiinteistöiltä noudetuista jätteistä,

11) laiminlyö 40 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,

12) laiminlyö 41 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden luovuttaa jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen,

13) laiminlyö 46 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,

14) laiminlyö 49 §:n mukaisen tuottajan vastaanottovelvollisuuden,

15) laiminlyö 50 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,

16) laiminlyö 56 §:n mukaisen tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuuden,

17) rikkoo 72 §:n mukaista roskaamiskieltoa,

18) laiminlyö 76 §:n mukaisen keräysvelvollisuuden,

19) rikkoo tai laiminlyö 91 §:n, 96 §:n 2 momentin, 103 §:n 2 momentin, 125 §:n, 126 §:n 1 momentin taikka 127 tai 128 §:n perusteella annettua kieltoa tai määräystä,

20) rikkoo tai laiminlyö 8 §:n 3 momentin, 10 §:n, 12 §:n 3 momentin, 14 §:n, 15 §:n 3 momentin, 16 §:n 3 momentin tai 49 §:n 1 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyä rajoitusta, kieltoa, vaatimusta, määräystä tai velvollisuutta,

21) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä 109 tai 110 §:n tai tämän lain nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteen siirtoasetuksen 19 artiklassa säädetyn jätteen sekoittamiskiellon, 34, 36, 39 tai 40 artiklassa säädetyn vientikiellon taikka 41 tai 43 artiklassa säädetyn tuontikiellon vastaisesti,

22) laiminlyö jätteen siirtoasetuksen 4 artiklassa säädetyn ilmoituksen tekemisen, 13 artiklan 2 kohdassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle reittimuutoksesta, 17 artiklassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle hyväksyttyä siirrettävän jätteen määrää tai reittiä tai siirron aikataulua koskevista muutoksista, 20 artiklassa säädetyn asiakirjojen tai tietojen säilyttämisvelvollisuuden tai 49 artiklassa säädetyn ympäristönsuojelua koskevien toimenpiteiden toteuttamisen, lukuun ottamatta kuitenkin 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa säädettyjä laiminlyöntejä,

23) rikkoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä tuontia jätteenä loppukäsittelyä varten koskevaa rajoitusta, 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä velvollisuutta varustaa hammashoitolaite vaatimuksen mukaisella amalgaamin erottimella tai amalgaamin erottimen huoltoa koskevaa vaatimusta tai 6 kohdassa säädettyä amalgaamijätteen jätehuollon järjestämistä koskevaa velvollisuutta, 11 artiklassa säädettyä suurista lähteistä peräisin olevan jätteen loppukäsittelyä koskevaa vaatimusta taikka laiminlyö 12 artiklassa tai 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden taikka

24) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain rikkomisesta* sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 72 §:ssä säädetyn roskaamiskieillon vähäisestä rikkomisesta säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016).

16 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

148 §
Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2012.

Tällä lailla kumotaan jätelaki (1072/1993), jäljempänä *vuoden 1993 jätelaki* sekä jäteasetus (1390/1993).

Vuoden 1993 jätelain nojalla annetut valtioneuvoston ja ympäristöministeriön asetukset ja päätökset jäävät edelleen voimaan siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa, kunnes tämän lain nojalla toisin säädetään. (22.2.2019/247).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

149 §
Aikaisempien säännösten soveltaminen

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Jätteen kansainväliseen siirtoon, jonka Suomen ympäristökeskus on hyväksynyt tai siirtoon, josta sille on ilmoitettu ennen tämän lain voimaantuloa ja josta vastaanottomaan toimivaltainen viranomainen on antanut vastaanottovahvistuksen, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuimien tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa asiassa kumoaa päätöksen, johon on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Kunnan, jossa vuoden 1993 jätelaissa tarkoitettu järjestetty jätteenkuljetus tämän lain voimaan tullessa hoidetaan sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena, on tarkasteltava jätteenkuljetuksen järjestämistä tämän lain 37 §:n 1 momentissa säädettyjen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten perusteella ja tehtävä asiassa päätös viimeistään vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Jos päätöksellä siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisesta, joka voi tapahtua aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä ja viimeistään viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Kunta, joka on ennen 1 päivää kesäkuuta 2007 järjestänyt teollisuus-, palvelu- tai muussa elinkeinotoiminnassa syntyvän, asumisessa syntyvään jätteeseen rinnastettavan jätteen kuljetuksen vuoden 1993 jätelain 10 §:n 1 momentin mukaisesti muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen, voi jatkaa järjestelyä asianomaisen yhteisön tai yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen voimassaolon ajan, kuitenkin enintään 31 päivään toukokuuta 2012. (27.4.2012/195).

Kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on lopetettu ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja roskaantumiseen, joka on tapahtunut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 sovelletaan ennen vuoden 1993 jätelain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

150 §
Jätelakiviittaus ja eräät käsitteet aikaisemmissa säännöksissä

Jos ennen tämän lain voimaan tuloa annetussa säädöksessä viitataan jätelakiin, sovelletaan vuoden 1993 jätelain sijasta tätä lakia.

Jos vuoden 1993 jätelain nojalla annetussa säännöksessä käytetään käsitettä ongelmajäte, sen katsotaan tarkoittavan tämän lain käsitettä vaarallinen jäte. Jos tällaisessa säännöksessä käytetään käsitettä jätteen käsittely, sen katsotaan tarkoittavan tämän lain käsitettä jätteen loppukäsittely.

Mitä tässä laissa säädetään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta, koskee vastaavasti jätteenkuljetusta, joka tämän lain voimaan tullessa hoidetaan vuoden 1993 jätelaissa tarkoitettuna sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena.

151 §

Aikaisemmat päätökset ja määräykset

Vuoden 1993 jätelain nojalla annettua viranomaisen päätöstä tai määräystä, joka on voimassa tämän lain voimaan tullessa, on noudatettava, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Vuoden 1993 jätelain 17 §:n nojalla annetut kunnalliset jätehuoltomääräykset lakkaavat olemasta voimassa tämän lain voimaan tullessa siltä osin kuin ne ovat tämän lain kanssa ristiriidassa.

Jos vuoden 1993 jätelain nojalla annetussa päätöksessä tai määräyksessä on velvoitettu tekemään ilmoitus jäte- tai tuottajatiedostoon, noudatetaan asiassa tämän lain mukaisia jätehuoltorekisteriin ja tuottajarekisteriin hyväksymistä ja merkitsemistä koskevia säännöksiä.

152 § (27.4.2012/195)

Eräitä velvoitteita koskevat siirtymäajat

Edellä 32 §:n 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetun jätteen haltijaan, joka vuoden 1993 jätelain mukaan ei ole velvollinen liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen, sovelletaan 41 §:n 1 momentissa säädettyä velvollisuutta luovuttaa jäte kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan 1 päivästä kesäkuuta 2014, jollei 41 §:n 2 tai 3 momentista tai 42 §:stä muuta johdu.

Tuottajavastuuta koskevaa 6 lukua ja juomapakkauksia koskevaa 7 lukua sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2013. Muihin kuin 7 luvussa tarkoitettuihin pakkauksiin 6 lukua sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä toukokuuta 2015. Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanottoa ja kuljetusta koskevaa 49 §:ää sovelletaan pakkausten tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2016 kuitenkin niin, että tuottajan on järjestettävä 35 §:n 1 momentin, 41 §:n 3 momentin ja 47 §:n mukaisesti erilliskerätyn pakkausjätteen vastaanotto 1 päivästä toukokuuta 2015. Tässä momentissa mainittuihin ajankohtiin asti sovelletaan vastaavia vuoden 1993 jätelain säännöksiä tuottajavastuusta. (17.1.2014/25).

Kiinteistön haltijan järjestämää pakkausjätteen erilliskeräystä koskevaa 41 §:n 3 momenttia sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2015. (17.1.2014/25).

Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkintöjä koskevaa 70 §:ää sovelletaan niihin juomapakkauksiin, jotka luovutetaan kulutukseen 1 päivästä toukokuuta 2013.

Tuottajan ja tuottajayhteisön sekä juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on tehtävä vuoden kuluessa lain voimaantulosta 101 §:n mukainen hakemus tuottaja-rekisteriin hyväksymiseksi. Vuoden 1993 jätelain mukaiseen tuottajatiedostoon merkittynä olevan tuottajan on vastaavasti tehtävä hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Pakkausten tuottajan ja tuottajayhteisön, joka huolehtii pakkausten tuottajille säädetyistä velvollisuuksista, on kuitenkin tehtävä mainittu hakemus kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Tuottajatiedostoon merkittyy tuottajaan ja tuottajayhteisöön sovelletaan vuoden 1993 jätelain säännöksiä tuottajatiedostosta siihen asti, kun tuottaja ja tuottajayhteisö on merkitty tämän lain mukaiseen tuottajarekisteriin. (17.1.2014/25).

Painetun paperituotteen maahantuoja on tehtävä hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Jos toiminta on tämän lain voimaan tullessa merkittynä vuoden 1993 jätelain mukaiseen jätetiedostoon, toiminnanharjoittajan on tehtävä 94 §:n mukainen hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Hakemus on kuitenkin tehtävä viimeistään silloin, kun vuoden 1993 jätelain mukainen ote jätetiedoston tiedoista on tarkistettava.

Tämän lain 100 §:n mukainen ilmoitus jätteen ammattimaisesta keräyksestä, jota harjoitetaan lain voimaan tullessa, on tehtävä vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Ympäristöluvanvaraisen toiminnan harjoittajan, jonka on seurattava ja tarkkailtava järjestämäänsä jätehuoltoa 120 §:n 1 momentin mukaisesti tai laadittava mainitun pykälän 2 momentin mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma ja jolle on myönnetty ympäristölupa ennen tämän lain voimaantuloa, on tarkistettava järjestämänsä seuranta ja tarkkailu mainitun pykälän mukaiseksi sekä esitettävä tarkistukset tai suunnitelma lupaviranomaiselle vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Kunnan ja 43 §:n mukaisen yhtiön kirjanpitovelvollisuutta sekä jätteen kuljettajan velvollisuutta antaa vastaanottajalle tiedot jätteen alkuperästä koskevaa 44 §:ää sovelletaan asianomaisen kunnan tai yhtiön tämän lain voimaantulon jälkeen alkavan uuden tilikauden alusta, kuitenkin viimeistään 1 päivästä toukokuuta 2013.

HE 199/2010, YmVM 23/2010, PeVL 58/2010, HaVL 35/2010, TaVL 30/2010, EV 360/2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY (32008L0098); EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY (32006L0066); EUVL L 266, 26.9.2006, s. 1., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/103/EY (32008L0103); EUVL L 327, 5.12.2008, s. 7., Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1013/2006 (32006R1013); EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/21/EY (32006L0021); EUVL L 102, 11.4.2006, s. 15., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY (32002L0096); EUVL L 37, 13.2.2003, s. 24., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/95/EY (32002L0095); EUVL L 37, 13.2.2003, s. 19., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/76/EY (32000L0076); EYVL L 332, 28.12.2000, s. 91., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (32000L0053); EYVL L 269, 21.10.2000, s. 34., komission päätös 2000/532/EY (32000D0532); EYVL L 226, 6.9.2000, s. 3., komission päätös 2001/118/EY (32001D0118); EYVL L 47, 16.2.2001, s. 1., neuvoston direktiivi 1999/31/EY (31999L0031); EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1., neuvoston direktiivi 96/59/EY (31996L0059); EYVL L 243, 24.9.1996, s. 31., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY (31994L0062); EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10., Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/12/EY (32004L0012); EUVL L 47, 18.2.2004, s. 26., neuvoston direktiivi 86/278/ETY (31986L0278); EYVL L 181, 4.7.1986, s. 6., Ilmoitettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/48/EY.

Liite(20.12.2022/1096)

Seuraavat pakkaukset ovat 48 b §:n 4 momentissa tarkoitettuja kertakäyttöisiä muovituotteita:

1) elintarvikepakkaukset eli astiat, kuten kannelliset ja kannettomat rasiat, joissa säilytetään elintarvikkeita, jotka:

a) on tarkoitettu syötäväiksi välittömästi joko paikalla tai mukaan otettuina;

b) syödään tavallisesti astiasta; ja

c) ovat valmiita syötäväiksi ilman kypsentämistä, keittämistä tai lämmittämistä taikka muuta lisävalmistamista;

2) joustavasta materiaalista valmistetut pakkaukset ja kääreet, joiden sisältämä ruoka on tarkoitettu nautittavaksi välittömästi pakkauksesta tai kääreestä ilman lisävalmistamista;

3) tilavuudeltaan enintään kolmen litran juomapakkaukset eli astiat, joita käytetään nesteitä varten, kuten juomapullot ja niiden korkit ja kannet, sekä yhdistelmäateriaalipakkaukset korkkeineen ja kansineen, paitsi lasiset tai metalliset juomapakkaukset, joissa on muovikorkit tai äkannet;

4) muut kuin loppukäyttäjille tyhjinä myytävät juomamukit, niiden korkit ja kannet mukaan luettuina;

5) kevyet muoviset kantokassit.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettuina elintarvikepakkauksina ei pidetä lautasia, 3 kohdassa tarkoitettuja juomapakkauksia eikä 2 kohdassa tarkoitettuja joustavasta materiaalista valmistettuja pakkauksia ja kääreitä.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

28.10.2011/1104:

Tämä laki tulee voimaan 11 päivänä marraskuuta 2011.

HE 29/2011, YmVM 1/2011, EV 15/2011, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1102/2008 (32008R1102); EUVL L 304, 14.11.2008, s. 75

27.4.2012/195:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2012.

HE 15/2012, YmVM 1/2012, EV 17/2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY (32008L0098); EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY (32002L0096); EUVL L 37, 13.2.2003, s. 24, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (32000L0053); EYVL L 269, 21.10.2000, s. 34, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY (31994L0062); EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/12/EY (32004L0012); EUVL L 47, 18.2.2004, s. 26
30.12.2013/1178:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

HE 16/2013, HaVM 20/2013, EV 207/2013

17.1.2014/25:

Tämä laki tulee voimaan 27 päivänä tammikuuta 2014.

HE 201/2013, YmVM 10/2013, EV 213/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY (32008L0098); EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3.

6.6.2014/410:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä heinäkuuta 2014.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet asiat käsitellään lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

HE 16/2014, YmVM 2/2014, EV 36/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY (32008L0098); EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU (32012L0019); EUVL L 197, 24.7.2012, s. 38

27.6.2014/528:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014.

HE 214/2013, YmVM 3/2014, EV 67/2014

7.8.2015/1062:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 230/2014, LaVM 26/2014, EV 319/2014

17.12.2015/1518:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Tämän lain 124 §:n 2 momentissa tarkoitettut tarkastuksia ja muuta valvontaa koskevat suunnitelmat on laadittava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 113/2015, YmVM 1/2015, EV 60/2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 660/2014 (32014L0660); EUVL L 189 27.6.2014, s. 135

29.4.2016/328:

Tämä laki tulee voimaan 5 päivänä toukokuuta 2016.

HE 147/2015, YmVM 6/2016, EV 33/2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/35/EY (32003L0035); EUVL L 156, 25.6.2003, s. 17, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013 (32013R1257); EUVL L 330, 10.12.2013, s. 1
18.11.2016/996:

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki (754/2010).

L 996/2016 tuli voimaan L:n 983/2016 mukaisesti 1.12.2016.

HE 115/2016, LaVM 12/2016, EV 129/2016

8.9.2017/626:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä syyskuuta 2017. Suomen ympäristökeskus myöntää kuitenkin aluskierrätysasetuksen 26 artiklan mukaisen luvan kunnes valtioneuvoston asetuksella toisin säädetään.

HE 69/2017, YmVM 10/2017, EV 66/2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013 (32013R1257); EUVL L 330, 10.12.2013, s. 1

1.12.2017/834:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Edellä 124 §:n 2 momentissa tarkoitetut jätteen ammattimaisen kuljettamisen, välittämisen ja keräyksen valvontaa koskevat suunnitelmat on laadittava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018.

Edellä 144 §:ssä säädettyihin maksuihin, joiden peruste on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 84/2017, YmVM 11/2017, EV 102/2017

4.5.2018/321:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018.

HE 145/2017, LiVM 3/2018, EV 20/2018

13.6.2018/445:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Kunta, joka on järjestänyt ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla vastuulleen kuuluneen muun kuin tämän lain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun jätteen kuljetuksen 36 §:n mukaisesti, voi jatkaa järjestelyä asianomaisen yhteisön tai yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen voimassaolon ajan, kuitenkin enintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta. Kunnan näin menetellessä asianomaista jätteen haltijaa eivät tuona aikana koske 28 §:ssä säädetty velvollisuudet jätehuollon järjestämisessä.

HE 195/2017, YmVM 4/2018, EV 42/2018

10.8.2018/686:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2018.

HE 49/2018, TaVM 11/2018, EV 70/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/943/EU (32016L0943); EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1

24.8.2018/757:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2018.

HE 78/2018, YmVM 6/2018, EV 59/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/852 (32017R0852); EUVL L 137, 24.5.2017, s. 1

23.11.2018/967:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

L 967/2018 tuli voimaan L:n 937/2018 mukaisesti 1.1.2019.

HE 61/2018, HE 104/2018, LiVM 21/2018, EV 102/2018

22.2.2019/247:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

HE 247/2018, YmVM 19/2018, EV 233/2018

29.3.2019/438:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Tämän lain 33 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä tarkoitettuihin hankintayksiköihin vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla tehty kunnan ja jätteen haltijan välinen sopimus jätehuollon järjestämisestä toissijaisesti on voimassa sopimuskauden loppuun, ja siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 248/2018, YmVM 20/2018, EV 272/2018

19.12.2019/1421:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

HE 72/2019, YmVM 2/2019, EV 48/2019

15.7.2021/714:

Tämä laki tulee voimaan 19 päivänä heinäkuuta 2021.

Tämän lain 36 §:n mukaista kunnan velvollisuutta tehdä markkinakartoitus sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2022. Tämän lain 41 a §:n mukaista jätteen haltijan velvollisuutta antaa tiedot biojätteen kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta käsittelystä kunnan jätehuoltoviranomaiselle ja kunnan jätehuoltoviranomaisen velvollisuutta merkitä tiedot 143 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tämän lain 53 a §:n mukaista tuottajan omavalvontavelvollisuutta ja 63 a §:n mukaista tuottajien maksuosuuksia ja niiden mukauttamista koskevaa velvollisuutta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen. Tämän lain 118 a §:n mukaista velvollisuutta pitää kirjaa elintarvikejätteestä ja 121 a §:n mukaista velvollisuutta laatia siirtoasiakirja sähköisenä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2022.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olleet asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Jos muutoksenhakutuomioistuimien tämän lain voimaan tultua kumoaa päätöksen ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Jos kunnassa on tämän lain voimaan tullessa muun kuin sekalaisen yhdyskuntajätteen tai saostus- ja umpisäiliölaitteen osalta käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on siirryttävä biojätteen osalta aikaisintaan kahden vuoden ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta ja muiden kiinteiden yhdyskuntajätteiden osalta 1 päivästä heinäkuuta 2023.

Pakkausten tuottajia edustavan toimijan tai toimijoiden ja kuntien on tehtävä 49 a ja 49 b §:ssä tarkoitettu sopimus yhteistoiminnasta ja kustannusten korvaamisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021. Sopimuksen mukaisia korvauksia on maksettava 1 päivästä heinäkuuta 2023.

Jos pakkausten tuottajayhteisö on ennen tämän lain voimaantuloa tehnyt pakkausjätteen käsittelyä koskevan sopimuksen, jonka toteutuminen turvaa kierrätyksen kannalta merkittävän investoinnin syntymisen, sopimus velvoittaa sellaisenaan korkeintaan seitsemän vuotta lain voimaantulosta sitä tuottajarekisteriin hyväksyttyä uutta tuottajayhteisöä, jolle pakkausten tuottajayhteisön vastuut ja oikeudet muutoin siirtyvät.

Tuottajan, joka ei ole tuottajayhteisön jäsen, on liityttävä tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021. Tuottajayhteisön, juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän sekä tuottajan, joka ei ole liittynyt tuottajayhteisöön, on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022.

HE 40/2021, TaVL 20/2021, HaVL 22/2021, PeVL 24/2021, YmVM 3/2021, EV 112/2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/851/EU (32018L0851) ; EUVL L 150, 14.6.2018, s. 109, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/852/EU (32018L0852) ; EUVL L 150, 14.6.2018, s. 141, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/850/EU (32018L0850) ; EUVL L 150, 14.6.2018, s. 100, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/849/EU (32018L0849) ; EUVL L 150, 14.6.2018, s. 93, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2019/904/EU (32019L0904) ; EUVL L 155, 12.6.2019, s. 1, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1021/2019 (32019R1021) ; EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45
5.11.2021/917:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

HE 153/2021, YmVM 6/2021, EV 136/2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020 (32019R1020) ; EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1

22.6.2022/494:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2022. Sen 22 §:n 5 momentti, 39 §:n 2 momentti, 94 §:n 2 momentti, 95, 95 a ja 96–99 §, 122 §:n 2 momentti, 131 §:n 2 momentin 2 ja 5 kohta, 137 §:n 2 momentti sekä 142 a ja 142 b § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Jos toiminta on hyväksyttyinä jätehuoltorekisteriin 1 päivänä tammikuuta 2023, toiminnanharjoittajan on tehtävä 94 §:n mukainen hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025. Hakemus on kuitenkin tehtävä viimeistään, kun 98 §:n mukainen ote on tarkistettava. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hakemuksen käsittelyn yhteydessä vapautettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 95 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla jätteen kuljettajalta tai välittäjältä vaadittu vakuus.

Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen jätteen kuljettajan ja jätteen välittäjän, joka on hyväksyttyinä tai muutoin merkittynä jätehuoltorekisteriin 1 päivänä tammikuuta 2023, on tehtävä tämän lain 94 §:n mukainen hakemus tai toimitettava 95 a §:n mukainen todistus toiminnan hyväksymiseksi tai merkitsemiseksi jätehuoltorekisteriin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on hakemuksen käsittelyn yhteydessä vapautettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 95 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla jätteen kuljettajalta tai välittäjältä vaadittu vakuus.

HE 46/2022, YmVM 3/2022, EV 68/2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY (32008L0098) ; EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851 (32018L0851) ; EUVL L 150, 14.6.2018, s. 109, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021 (32019R1021) ; EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45

20.12.2022/1096:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Tämän lain 48 d §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut kunnan kustannukset, pois lukien lain 48 g §:n mukaisesta keräyksestä sekä tiedotuksesta ja neuvonnasta aiheutuvat kustannukset, ovat vuosina 2023–2025

4,79 euroa asukkaalta kunakin vuonna. Kunnan asukaslukuna pidetään maksun määräytymisvuoden joulukuun 31 päivän asukaslukua.

Tämän lain 48 b §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien suodattimellisten tupakkatuotteiden ja tupakansuodattimien tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tämän lain 48 b §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan liitteessä tarkoitettujen kertakäyttöisen muovituotteiden tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Tuottajavastuuta koskevan 6 luvun säännöksiä sovelletaan 48 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettujen tyhjinä myytävien juomamukien tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2024. Jätelain 46 §:n mukaista velvollisuutta järjestää mainittujen juomamukien jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista sekä mainittuja juomamukeja koskevaa 48 b §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2025.

Tämän lain 48 a §:n mukaista tuottajan kustannusvastuuta sovelletaan kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien ilmapallojen ja kosteuspyyhkeiden tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2025. Tuottajayhteisön tai 62 §:n 2 momentissa tarkoitettun tuottajan on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Tämän lain 48 §:n 1 momentin 6 kohtaa sovelletaan sellaisena kuin se oli tämän lain voimaantullessa 31 päivään joulukuuta 2023. Myös tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 48 §:n 2 momenttia sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2023.

Tämän lain 46 §:n mukaista vastuuta jätehuollosta ja sen kustannuksista sovelletaan muovia sisältävän kalastusvälineen tuottajaan 1 päivästä tammikuuta 2025. Tuottajayhteisön tai 62 §:n 2 momentissa tarkoitettun tuottajan on tehtävä 101 §:ssä tarkoitettu hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

HE 141/2022, YmVM 14/2022, EV 180/2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904 (32019L0904) ; EUVL L 155, 12.6.2019, s. 1
20.12.2022/1148:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

HE 209/2022, YmVM 18/2022, EV 215/2022

21.4.2023/757:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

HE 139/2022, YmVM 27/2022, EV 333/2022

26.1.2024/54:

Tämä laki tulee voimaan 18 päivänä helmikuuta 2024.

HE 81/2023, YmVM 2/2023, EV 72/2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1542/2023 (32023R1542) ; EUVL L 191, 28.7.2023, s.1

Finlex > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 2011 > 17.6.2011/646

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Lakitieto Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.